

تضعیف تجارت با غرب

پشت پرده صلح

حامد خسروشاهی پژوهشگر مسائل قفقاز

آنچه این رویداد را از تلاش‌های پیشین متمایز می‌کند، ورود علنی و تمام‌قد ایالات متحده به فرایند میانجیگری و ارائه یک بسته صلح همراه با ابعاد اقتصادی و راهبردی مشخص است. توافق بر توقف کامل و دائمی درگیری‌ها، به رسمیت شناختن متقابل تمامیت ارضی و مرزهای بین‌المللی، بازگشایی مسیرهای تجاری و ایجاد یک مسیر ترانزیتی جدید موسوم به «راهرو ترامپ» (عنوانی که در این دیدار به جای کریدور زنگزور به کار رفت) که جمهوری آذربایجان را به منطقه خودمختار نخجوان متصل می‌کند، استوار است. افزون بر این، وعده سرمایه‌گذاری گسترده شرکت‌های آمریکایی در حوزه‌های انرژی، فناوری و هوش مصنوعی در هر دو کشور، بخش مهمی از این بسته صلح را تشکیل می‌دهد و رهبران دو کشور نیز از آغاز فرایند نهایی‌سازی منشور شراکت راهبردی با واشنگتن خبر داده‌اند. نام‌گذاری این مسیر به نام رئیس‌جمهور ترامپ که بنا به گفته یک مقام آمریکایی به پیشنهاد طرف ارمنی صورت گرفته، وجه تبلیغاتی و نمادین قابل‌توجهی دارد. ترامپ خود این اقدام را افتخاری بزرگ دانسته و حتی نخست‌وزیر ارمنستان و رئیس‌جمهور آذربایجان نیز در اظهارات جداگانه‌ای از درخواست مشترک برای اعطای صلح نوبل به او خبر دادند. چنین رویکردی به ترامپ این امکان را می‌دهد که این توافق را به عنوان نمونه بارز مهارت خود در «عادی‌سازی» معرفی کند و از آن در رقابت‌های سیاسی داخلی و جهانی بهره‌برداری کند. انحصاری روسیه در مدیریت بحران‌های قفقاز محسوب می‌شود. تا پیش از این، مسکو تنها بازیگر خارجی بود که توانسته بود با استقرار نیروهای حافظ صلح و اعمال نفوذ بر هر دو طرف، توافقات خروجی را تضمین کند. اما کاهش نفوذ روسیه در ایران و باکو، توجیهی را برای افزایش از قریب‌آورد و تمایل ارمنستان و گسترش روابط با غرب، بستر مناسبی برای ورود ایالات متحده فراهم کرده است. این اتفاق همچنین برای ایران پیامی روشن دارد: زیر «راهرو ترامپ» عملاً کارکردی مشابه راهرو زنگزور دارد که سال‌ها موضوع اختلاف بود و در صورت اجرایی شدن می‌تواند بخشی از مسیرهای ترانزیتی را که بالقوه از خاک ایران می‌گذشت دور بزند و در صورت استقرار نظامیان آمریکایی به‌منظور نظارت بر کریدور، عملاً نیروهای آمریکایی مماس با مرزهای شمال‌غربی ایران استقرار می‌یابند.

نقش ترکیه نیز در این میان نیازمند بازخوانی است. آنکارا که همواره حامی اصلی باکو بوده، از نظر استراتژیک با توافقی که امنیت و اتصال آذربایجان به نخجوان را تضمین می‌کند موافق است، اما ورود مستقیم واشنگتن و تعریف پروژه به عنوان یک مسیر تحت پوشش آمریکا مانع از آن می‌شود که این دستاورد صرفاً به نام ترکیه ثبت شود. بدین ترتیب، ترکیه ناگزیر است با نفوذ جدید آمریکا در قفقاز جنوبی کنار بیاید و تلاش کند سهم خود را از پروژه‌های اقتصادی و ترانزیتی حفظ کند. پیوند زدن صلح به سرمایه‌گذاری اقتصادی یک نکته کلیدی دیگر این توافق است. حضور شرکت‌های آمریکایی در حوزه انرژی و فناوری نه تنها فرصت اشتغال و رشد اقتصادی برای دو کشور را فراهم می‌کند، بلکه وابستگی متقابل اقتصادی را تقویت کرده و هزینه بازگشت به درگیری را بالا می‌برد. برای آذربایجان، این مسئله به معنای گسترش بازارها و کاهش وابستگی به مسیرهای سنتی صادرات انرژی است و از این پس مسیرهای انتقال انرژی خزر به‌جای گرجستان از ارمنستان عبور خواهند کرد. برای ارمنستان، هم فرصتی برای شکستن بخشی از انزوای ژئوپلیتیک و به‌رهمندی از زیرساخت‌های مدرن که تاکنون تحت نفوذ روسیه بوده، به شمار می‌رود.

با وجود نمایش کنونی، چالش‌ها و ابهاماتی نیز پیش روی این توافق قرار دارد. سابقه بی‌اعتمادی عمیق میان باکو و ایروان همچنان پابرجاست و یک حادثه مرزی یا تحریک داخلی می‌تواند روند اجرایی توافق را متوقف کند. واکنش روسیه و ایران نیز به عنوان دو بازیگر ناراضی از این تحول، ممکن است در قالب فشارهای دیپلماتیک، اقدامات اقتصادی یا حتی حمایت از گروه‌ها و جریان‌های مخالف توافق بروز پیدا کنند. جزئیات حقوقی و حاکمیتی «راهرو ترامپ» نیز هنوز به طور کامل روشن نشده و این امر می‌تواند در آینده به منبع اختلاف جدیدی تبدیل شود. در سطح بین‌المللی، این توافق نماد ورود رسمی و پر قدرت ایالات متحده به قلب قفقاز است و می‌تواند ساختار امنیتی و اقتصادی منطقه را برای سال‌ها دگرگون کند.

برای چین، توافق صلح میان آذربایجان و ارمنستان با محوریت و مدیریت آمریکا حامل پیام‌های چندلایه است. پکن که در سال‌های اخیر با ابتکار «یک کمربند، یک جاده» در پی تقویت مسیرهای زمینی و دریایی خود بوده، قفقاز جنوبی را به عنوان یکی از گره‌های راهبردی اتصال چین به اروپا از طریق آسیای مرکزی و دریای سیاه می‌بیند. ایجاد «راهرو ترامپ» با پشتوانه سیاسی و اقتصادی واشنگتن، به معنای ورود یک مسیر ترانزیتی مهم به حوزه نفوذ آمریکایی است و می‌تواند بخشی از ظرفیت بالقوه چین برای توسعه مسیرهای تحت کنترل یا نفوذ خود را محدود کند. این امر احتمالاً پکن را وادار خواهد کرد تا از یکسو روابط اقتصادی و سرمایه‌گذاری در قفقاز جنوبی را شتاب دهد تا جای پای خود را تثبیت کند و از سوی دیگر، همکاری با روسیه و ایران را برای ایجاد مسیرهای موازی و خارج از کنترل آمریکا تقویت کند. چنین شرایطی ممکن است رقابت ترانزیتی و ژئوپلیتیک در منطقه را به شکل محسوس‌تری افزایش دهد.

برای ایران، این رویداد زنگ خطری جدی است. اگر تهران نتواند مسیرهای جایگزین ترانزیتی از مسیر خود ارائه دهد، احتمال تضعیف موقعیت کشور به عنوان گذرگاه راهبردی منطقه بسیار بالاست. برای روسیه نیز این پیام را دارد که حتی در حوزه نفوذ سنتی خود، در برابر ورود بازیگران قویب مصونیت ندارد.

نسخه‌درمان تسهیلات تکلیفی

تسهیلات تکلیفی، به‌عنوان ابزاری کلیدی در سیاست‌گذاری اقتصادی و اجتماعی ایران، نقش مهمی در حمایت...

صفحه ۲

قطار گلپهار، تابهار ۱۴۰۷

قطار حومه‌ای گلپهار به مشهد یکی از پروژه‌های حمل‌ونقلی مهم استان خراسان رضوی است که از کلنگ‌زنی...

صفحه ۴

بحران پوسیدگی صنعتی

دستیابی به فناوری روز آمد یکی از متغیرهای اساسی رقابت‌پذیری و بهره‌وری صنعتی محسوب می‌شود...

صفحه ۶

تضعیف تجارت با غرب

کریم حسن پور - تجارت دو جانبه میان ایران و اتحادیه اروپا در طول سال‌های گذشته تحت تاثیر عوامل سیاسی و امنیتی قرار داشته است.

بررسی نمای کلی تجارت ایران با اتحادیه اروپا طی سال‌های اخیر حکایت از آن دارد که روابط دو طرف در طول سال‌های گذشته به‌طور مستمر تضعیف شده است. در همین حال دورنمای تجارت ایران با کشورهای عضو اتحادیه اروپا نیز روشن پیش‌بینی نمی‌شود. تحریم‌های اقتصادی و محدودیت‌های بانکی از مهم‌ترین دلایل کاهش حجم تجارت میان ایران با اتحادیه اروپا بوده است. در طول سال‌های گذشته همواره تحریم‌های ثانویه آمریکا و فشارهای بانکی موجب دشواری در انتقال پول و تجارت میان ایران و کشورهای عضو این اتحادیه شده است. تشدید شرایط اضطراری حاکم بر سیاست ایران از دیگر موانعی است که می‌تواند دورنمای تجارت ما را با کشورهای عضو اتحادیه اروپا، مهم‌تر از آنکه...

افت ادامه‌دار تجارت در سال ۲۰۲۵

جدیدترین آمار منتشر شده از سوی مرکز آمار اروپا (یورو استات) نشان می‌دهد مبادلات تجاری ایران و اتحادیه اروپا در سال ۲۰۲۵ کاهش ۱۸ درصدی داشته و به ۷۱۷ میلیارد یورو رسیده است. مبادلات تجاری دو طرف در ماه‌های ژانویه تا دسامبر ۲۰۲۴ بالغ بر ۴ میلیارد و ۵۶۱ میلیون یورو اعلام شده بود. میزان واردات ایران از اتحادیه اروپا در سال میلادی گذشته با کاهش ۲۰ درصدی نسبت به سال قبل از آن مواجه شده و به ۲ میلیارد و ۹۶۷ میلیون یورو رسیده است. صادرات ایران به اتحادیه اروپا نیز در سال ۲۰۲۵ برابر ۷۵۰ میلیون یورو بوده که این رقم نسبت به سال قبل از آن، افت ۱۱ درصدی داشته است. آلمان، ایتالیا و هلند به ترتیب بزرگ‌ترین شرکای تجاری ایران در اتحادیه اروپا طی سال ۲۰۲۵ بوده‌اند. مبادلات تجاری ایران و آلمان در آن سال یک میلیارد و ۱۸۰ میلیون یورو بوده که نسبت به سال قبل از آن، افت ۲۰ درصدی داشته است.

معاونت بین‌الملل اتاق ایران در گزارشی به بررسی تاثیر بحران‌های جهانی بر تجارت ایران و اتحادیه اروپا بر پایه داده‌های رسمی Eurostat پرداخته است. بررسی روند تجارت جهانی میان ایران با اتحادیه اروپا حکایت از افت مستمر صادرات و واردات دارد. در همین حال تراز تجاری ایران با اتحادیه اروپا به اختلاف بسیاری به نفع کشورهای عضو این اتحادیه است. بیشترین سهم واردات از کشورهای عضو اتحادیه اروپا را باید ماشین‌آلات و تجهیزات صنعتی و دارو دانست. هم‌زمان کشورهای اروپایی نیز به واردات مواد خام از ایران تمایل بیشتری دارند.

ساختار تجارت کالا و خدمات

بر اساس گزارش اتاق بازرگانی ایران، کالاهای اصلی صادراتی ایران به اتحادیه اروپا شامل غذا و حیوانات زنده (افزایش در برخی دوره‌ها)، کالاهای صنعتی و مواد خام است. همچنین محصولات اصلی وارداتی از اتحادیه اروپا عبارتند از: ماشین‌آلات و تجهیزات صنعتی، مواد شیمیایی و محصولات صنعتی. این محصولات بیش‌ترین سهم را در ارزش تجارت ما با اتحادیه اروپا دارند. در سال ۲۰۲۳ تجارت خدمات بین ایران و اتحادیه اروپا حدود ۶۸ میلیارد یورو و معادل ۳۷ درصد کل تجارت ایران با این اتحادیه بوده است که نشان‌دهنده ظرفیتی برای توسعه خدمات حتی در شرایط بحران است.

پیامدهای کلان افت روابط تجاری

بحران‌های جهانی موجب بدبینی شرکت‌های اروپایی برای سرمایه‌گذاری مستقیم شده است، که بخش خصوصی ایران نیز از آن

متاثر است. علاوه بر این، افزایش هزینه معاملات و کاهش فرصت‌های تجاری از طریق ناپایداری زنجیره تامین، افزایش هزینه انرژی و حمل‌ونقل و محدودیت‌های مالی، موجب افزایش هزینه انجام معاملات تجاری میان دو طرف شده است.

چشم‌انداز و پیشنهادات راهبردی

معاونت بین‌الملل اتاق ایران برای مقابله با اثرات بحران‌های جهانی و بهره‌گیری از فرصت‌های موجود پیشنهادهای ارائه داده که عبارتند از: تقویت دفاتر تجاری و دیپلماتی اقتصادی برای جذب سرمایه‌گذاری و توسعه بازارهای تخصصی؛ ایجاد سیستم‌های مالی جایگزین (تهارت، ارزهای محلی) برای کاهش وابستگی به سوئیفت و تحریم‌ها؛ تمرکز بر صادرات خدمات و صنایع مقاوم در بحران؛ تنوع‌بخشی به شرکای تجاری اروپایی با استفاده از شبکه‌های منطقه‌ای و چندجانبه؛ در همین حال در گزارش اتاق ایران تاکید شده اما‌رها نشان‌دهنده روند نزولی تجارت کالا، تغییر در ساختار صادرات و واردات و پایداری نسبی تجارت خدمات هستند. در عین حال فرصت‌های ناشی از تغییرات زنجیره تامین و نیاز اروپا به تنوع منابع می‌تواند منافع راهبردی برای ایران ایجاد کند. در شرایطی که این تغییرات با سیاست‌های کارآمد اقتصادی و دیپلماتیک همراه شود.

تداوم چالش‌ها

احمد پورفلاح رئیس اتاق بازرگانی ایران و ایتالیا در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» در ارزیابی دلایل افت تجارت ایران با کشورهای عضو اتحادیه اروپا در سال‌های اخیر گفت: تمامی چنگ‌ها در ادوار گذشته، ریشه اقتصادی داشته و دارد. حتی توسعه تسلط‌های سرزمینی نیز به اقتصاد وابسته است. به عبارت دیگر دنیا همواره به پارامترهای اقتصادی و سرمایه‌اندوزی با نگاه سیاسی، توجه داشته است. به‌طور خلاصه سیاست‌ها براساس پیش‌نیازهای اقتصادی طراحی و تعریف می‌شوند. هرچند در کشور ما برخلاف رویه‌های معمول جهانی، به تمامی پارامترهای اقتصادی به دید سیاسی نگریم می‌شود. وی افزود: به‌طور کلی سیاست‌ها براساس پیش‌نیازهای اقتصادی تعریف می‌شود. اقتصاد را سیاسیون رهبری می‌کنند. در این میان پارامترهای سیاسی موجب می‌شود که برخی بازارها حذف شوند و تمایل به برخی بازارها به دلایل سیاسی افزایش یابد. پورفلاح درباره تبادل‌ات تجاری ایران با اتحادیه اروپا گفت: اتحادیه اروپا بازاری متنوع و قابل‌توجه برای ما در گذشته بوده است؛ در همین حال این بازار می‌تواند نقش مهم و تعیین‌کننده‌ای برای اقتصاد ما در آینده هم بازی کند.

در سال ۲۰۲۳ ارزش تجارت ایران و اتحادیه اروپا برابر ۴ میلیارد و ۷۲۲ میلیون یورو برآورد شده که در مقایسه با ارزش تجارت در سال ۲۰۲۲، حدود ۹ درصد کاهش داشته است. در سال ۲۰۲۴ نیز ارزش تجارت ایران با اتحادیه اروپا به حدود ۵۴۱،۵۴۱ میلیون یورو رسیده که نشان‌دهنده استمرار کاهش تجارت با کشورهای عضو این اتحادیه در حدود ۴ درصد است. در همین حال باید تاکید کرد که در طول سال‌های اخیر در حالت کلی تراز تجاری ایران به نفع اتحادیه اروپا بوده است. در حالی که پیش از اعمال تحریم علیه اقتصاد ایران، تراز تجاری کشور ما با برخی کشورهای اروپایی، به نفع ایران بود. وی در تشریح دلایل افت تجارت ایران با کشورهای عضو اتحادیه اروپا گفت: چنانچه به نقشه تجاری جهانی اتحادیه اروپا نگاه کنیم، متوجه حذف ایران، از این نقشه خواهیم شد. داده‌های یورواستات در سال ۲۰۲۴، حکایت از آن دارد که

روابط اقتصادی و تجاری ایران با کشورهای عضو اتحادیه اروپا بسیار محدود بوده است، این موضوع از تحریم‌ها و بی‌ثباتی اقتصادی نشأت می‌گیرد.

در سال ۲۰۲۴، سهم ایران از صادرات اتحادیه اروپا به کشورهای غیر عضو تنها یک درصد بوده است. در زمینه واردات اتحادیه اروپا از ایران نیز سهم ما به قدری محدود بوده که حدود صفر درصد برآورد می‌شود. در سال گذشته میلادی نیز مجموع تبادلات کلان میان ایران و اتحادیه اروپا به ۴۰۶ میلیارد یورو رسیده که به شکل قابل‌توجهی به نفع اتحادیه اروپا است. رئیس اتاق ایران و ایتالیا گفت: در اواسط دهه ۲۰۰۰ میلادی سهم ایران از بازار اتحادیه اروپا بسیار متفاوت بود و حدود یک درصد برآورد می‌شد. در سال ۲۰۰۴ ارزش تبادلات کلان میان ایران با اتحادیه اروپا برابر ۱۹۵ میلیارد یورو بود. این رقم در سال ۲۰۱۱ به بیش از ۲۷ میلیارد یورو رسید. این رقم بیش‌ترین تبادلات مالی میان ایران با اتحادیه اروپا بوده است.

وی در تشریح روابط تجاری ایران با اتحادیه اروپا در سایه توافقات گفت: توافقات هسته‌ای ۲۰۱۵ به افزایش ارزش مبادلات تجاری ایران با اتحادیه اروپا به ۲۰۷ میلیارد یورو منجر شد. با رفق تحریم‌های مرحله اول، شاهد جهش تجارت ایران با کشورهای عضو اتحادیه اروپا بودیم اما با بازگشت تحریم‌ها و تشدید تنش‌ها مجدداً شاهد سقوط آزاد در تبادلات تجاری میان ایران و اتحادیه اروپا بودیم؛ این سیر نزولی ادامه داشته است. پورفلاح گفت: بخش اعظم تجارت ایران با کشورهای عضو اتحادیه اروپا شامل کالاهای صنعتی، محصولات کشاورزی و محصولات غذایی و دارویی می‌شود. وی افزود: روند پیش رو یعنی تداوم افت تجارت با کشورهای اروپایی نگران آینده است و افکار فکری اساسی برای برون‌رفت از این شرایط نشود، وضعیت تجارت ما با این منطقه در سال آتی به مراتب بدتر خواهد بود و این فعال تولید و تجارت برای برون‌رفت از این بحران پیشنهاد داد: ما باید با دنیا بدون بغض و تبعیض از دور از تعصب در حالت برد-برد آشنایی کنیم. پنجره‌ها را به روی ارتباطات اقتصادی باز کنیم؛ از آنجاکه در مسائل سیاسی تخصصی ندارم، نظری نمی‌دهم؛ اما باید پارامترهای سیاسی نیز از منظر اقتصادی بررسی شود. بر همین اساس از سیاستگذاران کلان کشور انتظار می‌رود در انتخاب مدیران به شایستگی و تخصص افراد بها بدهند. با فساد و غارتگران اقتصادی بدون تعصب برخورد جدی شود. از فرهیختگان علم اقتصاد و مدیران بین‌الملل برای تدریس در دانشکده‌ها دعوت به عمل آوریم. سطح مدیریتی ما در این سال‌ها به شدت افت داشته است.

رئیس اتاق ایران و ایتالیا افزود: روحیه پایین مردم روی فعالیت‌های تولیدی، تولید ناخالص داخلی و سایر شاخصه‌های کسب‌وکار اثر منفی دارد، باید برای ارتقای امید و سلامت آحاد جامعه تلاش کرد. در همین حال باید امید و نشاط به جامعه باز گردد. وی افزود: با عادی‌سازی شرایط مسیر جذب ایرانیان سرمایه‌دار و صاحب تخصصی که در خارج کشور هستند را هموار کنیم. هرچقدر خردمان پول و منابع مالی داشته باشیم، نیازمند منابع خارجی نیز هستیم. حضور سرمایه‌گذار خارجی به‌منزله جذب سرمایه و تکنولوژی است؛ در همین حال امکان ارتقای تولید و صادرات نیز مهیا خواهد شد. اگر شرکت بزرگ چند ملیتی در ایران سرمایه‌گذاری کند، امکان ارتقای تبادل‌ات تجاری میان ایران و سایر کشورها فراهم خواهد شد.

پورفلاح گفت: در همین حال چنانچه عملکرد شهرک‌های صنعتی بررسی شود، متوجه می‌شویم که شرایط واحدهای کوچک و متوسط بسیار دشوار شده است. این موضوع در نهایت می‌تواند به کاهش اشتغال منجر شود. بر همین اساس از سیاستگذاران انتظار می‌رود از عملکرد واحدهای کوچک و متوسط حمایت کنند. وی افزود: در شرایطی که دولت با کاهش درآمد مواجه است، فشار زیادی را از منظر دریافت عوارض و مالیات به مردم وارد می‌کند؛ بدون تردید بازنگری در این شرایط ضروری به‌نظر می‌رسد. پورفلاح در خصوص تجارت ایران با ایتالیا طی سال‌های گذشته گفت: قبل از تحریم‌ها رکورد تجارت ایران و ایتالیا برابر ۷۸ میلیارد یورو ثبت شد. تراز تجاری نیز به نفع ایران مثبت بود. در حال حاضر ارزش تجارت ایران و ایتالیا به حدود ۸۰۰ میلیون یورو کاهش یافته است. ایتالیا همواره در تنش‌های بین‌المللی در سمت مقابل ما بوده است، اما ما اکنون شانس حمایت ایتالیا را از دست داده‌ایم. وی افزود: ما باید در سیاست‌های خود در سطح جهانی بازنگری جدی داشته باشیم. چنانچه همین روند کنونی ادامه یابد، سطح روابط ما با اغلب کشورهای دنیا هر سال بدتر خواهد شد. ایتالیا در طول سال‌های گذشته به توسعه صنعت سنگ، فولاد، کاشی، سرامیک، چرم و پوشاک ایران کمک جدی کرده است، بنابراین تعامل ما با ایتالیا می‌تواند به توسعه تولید و صنعت ما منجر شود. به اعتقاد من چنانچه در مسیر آشنایی بین‌المللی گام برداریم، امکان اصلاح شرایط اقتصادی وجود خواهد داشت.

سرمایه‌گذاری کرپتویی زیر سایه فومو

عامل غیربازاری تثبیت قیمت نفت

پایان دوران آشفستگی

روابط اقتصادی و تجاری ایران با کشورهای عضو اتحادیه اروپا بسیار محدود بوده است، این موضوع از تحریم‌ها و بی‌ثباتی اقتصادی نشأت می‌گیرد.

در سال ۲۰۲۴، سهم ایران از صادرات اتحادیه اروپا به کشورهای غیر عضو تنها یک درصد بوده است. در زمینه واردات اتحادیه اروپا از ایران نیز سهم ما به قدری محدود بوده که حدود صفر درصد برآورد می‌شود. در سال گذشته میلادی نیز مجموع تبادلات کلان میان ایران و اتحادیه اروپا به ۴۰۶ میلیارد یورو رسیده که به شکل قابل‌توجهی به نفع اتحادیه اروپا است. رئیس اتاق ایران و ایتالیا گفت: در اواسط دهه ۲۰۰۰ میلادی سهم ایران از بازار اتحادیه اروپا بسیار متفاوت بود و حدود یک درصد برآورد می‌شد. در سال ۲۰۰۴ ارزش تبادلات کلان میان ایران با اتحادیه اروپا برابر ۱۹۵ میلیارد یورو بود. این رقم در سال ۲۰۱۱ به بیش از ۲۷ میلیارد یورو رسید. این رقم بیش‌ترین تبادلات مالی میان ایران با اتحادیه اروپا بوده است.

وی در تشریح روابط تجاری ایران با اتحادیه اروپا در سایه توافقات گفت: توافقات هسته‌ای ۲۰۱۵ به افزایش ارزش مبادلات تجاری ایران با اتحادیه اروپا به ۲۰۷ میلیارد یورو منجر شد. با رفق تحریم‌های مرحله اول، شاهد جهش تجارت ایران با کشورهای عضو اتحادیه اروپا بودیم اما با بازگشت تحریم‌ها و تشدید تنش‌ها مجدداً شاهد سقوط آزاد در تبادلات تجاری میان ایران و اتحادیه اروپا بودیم؛ این سیر نزولی ادامه داشته است. پورفلاح گفت: بخش اعظم تجارت ایران با کشورهای عضو اتحادیه اروپا شامل کالاهای صنعتی، محصولات کشاورزی و محصولات غذایی و دارویی می‌شود. وی افزود: روند پیش رو یعنی تداوم افت تجارت با کشورهای اروپایی نگران آینده است و افکار فکری اساسی برای برون‌رفت از این شرایط نشود، وضعیت تجارت ما با این منطقه در سال آتی به مراتب بدتر خواهد بود و این فعال تولید و تجارت برای برون‌رفت از این بحران پیشنهاد داد: ما باید با دنیا بدون بغض و تبعیض از دور از تعصب در حالت برد-برد آشنایی کنیم. پنجره‌ها را به روی ارتباطات اقتصادی باز کنیم؛ از آنجاکه در مسائل سیاسی تخصصی ندارم، نظری نمی‌دهم؛ اما باید پارامترهای سیاسی نیز از منظر اقتصادی بررسی شود. بر همین اساس از سیاستگذاران کلان کشور انتظار می‌رود در انتخاب مدیران به شایستگی و تخصص افراد بها بدهند. با فساد و غارتگران اقتصادی بدون تعصب برخورد جدی شود. از فرهیختگان علم اقتصاد و مدیران بین‌الملل برای تدریس در دانشکده‌ها دعوت به عمل آوریم. سطح مدیریتی ما در این سال‌ها به شدت افت داشته است.

رئیس اتاق ایران و ایتالیا افزود: روحیه پایین مردم روی فعالیت‌های تولیدی، تولید ناخالص داخلی و سایر شاخصه‌های کسب‌وکار اثر منفی دارد، باید برای ارتقای امید و سلامت آحاد جامعه تلاش کرد. در همین حال باید امید و نشاط به جامعه باز گردد. وی افزود: با عادی‌سازی شرایط مسیر جذب ایرانیان سرمایه‌دار و صاحب تخصصی که در خارج کشور هستند را هموار کنیم. هرچقدر خردمان پول و منابع مالی داشته باشیم، نیازمند منابع خارجی نیز هستیم. حضور سرمایه‌گذار خارجی به‌منزله جذب سرمایه و تکنولوژی است؛ در همین حال امکان ارتقای تولید و صادرات نیز مهیا خواهد شد. اگر شرکت بزرگ چند ملیتی در ایران سرمایه‌گذاری کند، امکان ارتقای تبادل‌ات تجاری میان ایران و سایر کشورها فراهم خواهد شد.

پورفلاح گفت: در همین حال چنانچه عملکرد شهرک‌های صنعتی بررسی شود، متوجه می‌شویم که شرایط واحدهای کوچک و متوسط بسیار دشوار شده است. این موضوع در نهایت می‌تواند به کاهش اشتغال منجر شود. بر همین اساس از سیاستگذاران انتظار می‌رود از عملکرد واحدهای کوچک و متوسط حمایت کنند. وی افزود: در شرایطی که دولت با کاهش درآمد مواجه است، فشار زیادی را از منظر دریافت عوارض و مالیات به مردم وارد می‌کند؛ بدون تردید بازنگری در این شرایط ضروری به‌نظر می‌رسد. پورفلاح در خصوص تجارت ایران با ایتالیا طی سال‌های گذشته گفت: قبل از تحریم‌ها رکورد تجارت ایران و ایتالیا برابر ۷۸ میلیارد یورو ثبت شد. تراز تجاری نیز به نفع ایران مثبت بود. در حال حاضر ارزش تجارت ایران و ایتالیا به حدود ۸۰۰ میلیون یورو کاهش یافته است. ایتالیا همواره در تنش‌های بین‌المللی در سمت مقابل ما بوده است، اما ما اکنون شانس حمایت ایتالیا را از دست داده‌ایم. وی افزود: ما باید در سیاست‌های خود در سطح جهانی بازنگری جدی داشته باشیم. چنانچه همین روند کنونی ادامه یابد، سطح روابط ما با اغلب کشورهای دنیا هر سال بدتر خواهد شد. ایتالیا در طول سال‌های گذشته به توسعه صنعت سنگ، فولاد، کاشی، سرامیک، چرم و پوشاک ایران کمک جدی کرده است، بنابراین تعامل ما با ایتالیا می‌تواند به توسعه تولید و صنعت ما منجر شود. به اعتقاد من چنانچه در مسیر آشنایی بین‌المللی گام برداریم، امکان اصلاح شرایط اقتصادی وجود خواهد داشت.

فرحناز نعمتی – بازارهای مالی همواره در حال حرکت میان دو قطب متضاد هستند. یک قطب نشان‌دهنده توانایی آنها در سازگاری با شرایط متغیر و ایجاد فرصت‌های تازه برای سرمایه‌گذاران است.

در بسیاری از دوره‌های تاریخی دیدمایم که سرمایه‌گذاران گاهی آن‌قدر مجذوب ظاهر فرصت‌ها می‌شوند که از درک واقعیت‌های زیرین غافل می‌مانند. این غفلت می‌تواند موجب شکل‌گیری حباب‌هایی شود که در ابتدا هیچان‌انگیز به نظر می‌رسند اما در نهایت تهدیدی برای ثبات مالی محسوب می‌شوند.

بازار رمزارزها در سال‌های اخیر به نمادی از این دوگانگی تبدیل شده است. از یکسو طرفداران این بازار ادعا می‌کنند که رمزارزها افقی تازه در برابر نظام مالی سنتی گشوده‌اند و می‌توانند نقش مهمی در آینده مبادلات جهانی ایفا کنند. از سوی دیگر واقعیت این است که بسیاری از پروژه‌های رمازری هنوز فاقد کاربرد واقعی و ملموس در اقتصاد روزمره هستند و بیشتر بر پایه هیجان، تبلیغات و امیدواری شکل گرفته‌اند. در چنین بستری تشخیص این‌که آیا با انعطاف‌پذیری بازار مواجهیم یا با شوری‌دگی غیرمنطقی، دشوارتر از همیشه به نظر می‌رسد.

سود نجومی با نماد تبلیغاتی

ماجرای اخیر شرکت Eightco Holdings نمونه‌ای روشن از همین وضعیت را به نمایش گذاشته است. این شرکت تا همین چند روز پیش تنها یک فعال کوچک در صنعت بسته‌بندی و مدیریت موجودی برای فروشگاه‌های آنلاین بود. چنین شرکتی نه نام پرآوازه‌ای داشت و نه در سنتی قرار داشت

بورس تهران در روزهای اخیر دیگر مانند قبل در مسیر نزولی حرکت نکرده است. ماناگر اصلی این بازار ۷ روز متوالی مثبت را پشت‌ سر گذاشته و در این مدت ۹.۷۷ درصد بر ارتفاع خود افزوده. این در حالی است که بورس اوراق بهادار تهران به‌عنوان مهم‌ترین بخش از بازارهای مالی کشور پس از آتش‌پس تا هفته نخست شهریورماه ۶ کانال حساس را از دست داد و تا سطح دو میلیون و ۳۰۰ هزار واحد عقب‌نشینی کرد، اما در هفته‌های اخیر همگام با رشد ناگهانی دلار آزاد، طلا و سکه عملکرد متفاوتی را به نمایش گذاشت و از نوسان منفی شاخص کل بورس کاسته شده است. به‌طوری‌که تحت‌تاثیر روند ادامه‌دار مرادوات دیپلماتیک بر سر مسائل هسته‌ای، شرایط بازار سهام به مراتب بهتر از قبل شده و تا حدودی از بلاکلیفی فعالان بازار کم شده است. این ادعا را می‌توان با ورود پول در دو هفته اخیر و همچنین صعود ۷ روزه شاخص بورس به اثبات رساند.

تحركات بازار سهام طی ۷ روز معاملاتی گذشته سبب شد دمانسخ اصلی بورس بتواند تا سطح دو میلیون و ۶۲۹ هزار واحد در آخرین روز معاملاتی هفته پیشروی کند. بررسی‌های آماری نشان می‌دهد شاخص کل بورس در هفته‌ای که گذشت با یک روز تعطیل بازدهی ۴.۱۹ درصد را به ثبت رسانده و خالص تغییر مالکیت هفتگی نیز با ورود پول دو هزار و ۵۲۶میلیارد تومان همراه بود تا دو هفته متوالی بازار سهام نظاره‌گر ورود پول بازیگران خرد باشد. همچنین میانگین هفتگی ارزش معاملات نیز با رشد ۶۳ درصدی به سطح ۶ هزار و ۸۸۳میلیارد تومان رسید. بازار سهام در شرایطی اوضاع بهتری را سپری می‌کند که ارزش معاملات خرد نظر تحلیلگران را نسبت به قبل جلب کرده است. شاخص هموزن نیز در هفته‌ای که گذشت با افزایش ۲.۴۸ درصدی روبه‌رو شد و شاخص کل فرابورس نیز رشد ۲.۱۴ درصدی را به ثبت رساند. به‌طوری‌که روند صعودی معاملات بورس تهران گویای بازگشت امید نسبی خریداران به این بازار است. این وضعیت در حالی ادامه دارد که به‌نظر می‌رسد مشکل اصلی ناشی از بلاکلیفی در سیاست خارجی کشور و ابهام در سازوکارهای سیاسی-اقتصادی است که روند همه بازارها را تحت‌تاثیر قرار داده و به پیش‌بینی ناپذیری شرایط آنها افزوده است. این عوامل منجر به شکل‌گیری وضعیتی شده که در آن اعتماد عمومی اهالی بازار سرمایه تا حد زیادی تنزل یافته است.

سرمایه‌گذاری کریپتویی زیر سایه فومو

کرد و به سمت خرید انبوه بیت‌کوین هدایت نمود. این تصمیم، که در زمان خود بسیار پریسک به نظر می‌رسید، باعث شد میکرواستراتژی به شرکتی با ارزش بازار تقریبی ۹۲میلیارد دلار تبدیل شود. امروزه این شرکت با نام Strategy شناخته می‌شود و در واقع بخش بزرگی از ارزش خود را مدیون دارایی‌های رمزآزری است، نه فعالیت نرم‌افزاری. این تغییر مسیر به بسیاری از مدیران شرکت‌های کوچک و متوسط نشان داد که تغییر حوزه فعالیت به سمت رمزارزها می‌تواند به سرعت ارزش بازار را افزایش دهد. حتی اگر سودآوری واقعی و پایدار چنین تغییری مبهم باشد، کافی است خبر آن منتشر شود تا سرمایه‌گذاران خرد با اشتیاق به سمت سهام شرکت هجوم بیاورند. بنابراین تجربه سیلور نوعی الگوی رفتاری ایجاد کرده که اکنون در شرکت‌های دیگر بازتولید می‌شود و پدیده‌هایی مانند جهش Eightco را توضیح می‌دهد.

خوش‌بینی‌های افراطی

برخی از سرمایه‌گذاران ممکن است چنین رخدادهایی را بی‌اهمیت بدانند و آنها را به عنوان شوخی‌های بازار توصیف کنند. آنها این رفتارها را نمونه‌ای از بی‌اعتباری نظریه بازار کارا قلمداد می‌کنند. با این حال نمی‌توان از کنار این پدیده‌ها بی‌تفاوت گذشت. تاریخ نشان داده است که حباب‌ها اغلب با گوشه‌ای کوچک و کم‌اهمیت آغاز می‌شوند و سپس به موجی بزرگ تبدیل می‌شوند. بنابراین حتی اگر بخش عمده سرمایه‌گذاران درگیر چنین ماجراجویی‌هایی نشوند، این هیجان افراطی می‌تواند نشانه‌ای از سرخوشی عمومی در بازار باشد. چنین سرخوشی‌ای اعتماد عمومی را نسبت به پایداری نظام مالی کدشده‌ار می‌کند و می‌تواند زمینه‌ساز بحران‌های بعدی شود.

کریپتو زیر سایه سیاست

درحالی‌که شور و شوق بازار رمزارزها توجه‌ها را جلب کرده است، اقتصاد آمریکا نیز تصویری پیچیده و چندلایه از خود ارائه می‌دهد. بورس این کشور در سال جاری بیش از ده درصد رشد داشته و شاخص‌های اصلی نزدیک به رکوردهای تاریخی حرکت می‌کنند. این در حالی است که فضای ژئوپلیتیک جهان متشنج است و سیاست‌های تجاری آمریکا برخلاف جریان جهانی‌سازی عمل می‌کند. علاوه بر این، استقلال فدرالرزرو با فشارهای سیاسی تهدید می‌شود و حتی برخی سیاستمداران مانند دونالد ترامپ آشکارا تلاش می‌کنند بر سیاست‌های پولی اعمال نفوذ کنند. در چنین شرایطی، دولت آمریکا عملاً بردگان و بازندگان اقتصاد را انتخاب می‌کند و این موضوع پرسش‌های مهمی درباره آینده بازار آزاد ایجاد کرده است. با قیاسه عملکرد بازار آمریکا با دیگر بازارهای جهانی، روشن می‌شود که رشد اسمال چندان هم استثنایی نبوده است. از سال ۲۰۰۹ تاکنون، این یکی از ضعیف‌ترین عملکردهای نسبی بازار آمریکا بوده است. کاهش ارزش دلار نیز موجب شده است که سرمایه‌گذاران خارجی با باقی ماندن در بازارهای محلی خود سود بیشتری به دست آورند. این واقعیت نشان می‌دهد که بخشی از خوش‌بینی موجود در بازار آمریکا بیش از آنکه بر پایه قدرت واقعی اقتصاد باشد، بر احساسات و امیدهای کوتاهمدت استوار است.

نتایج نظرسنجی‌های اخیر نیز این موضوع را تایید می‌کند. موسسه Absolute Strategy Research گزارش داده است‌که خوش‌بینی سسرمایه‌گذاران در سطحی کم‌سابقه قرار دارد. سرمایه‌گذاران نه تنها نسبت به ابتدای سال خوش‌بین‌تر شده‌اند، بلکه این خوش‌بینی بالاتر از میانگین یک دهه گذشته است. نیکولای تانگن، مدیر صندوق نفتی دو تریلیون دلاری نروژ، گفت که انتظار داشته بازار در شرایط کنونی ۳۰ تا ۴۰ درصد افت کند. اما بازار برخلاف پیش‌بینی او و بسیاری دیگر به رشد خود ادامه داده و فضای سرشار از اعتماد و امید شکل گرفته است.

نگاه‌ها به روز ۱۷ سپتامبر

اکنون همه نگاه‌ها به فدرالرزرو دوخته شده است. انتظار می‌رود این نهاد در هفته‌های آینده کاهش نرخ بهره را آغاز کند. این اقدام در شرایطی رخ می‌دهد که سودآوری شرکت‌های آمریکایی همچنان در سطح بالایی قرار دارد. مرور تاریخ نشان می‌دهد که چنین هم‌زمانی‌ای به ندرت اتفاق افتاده است. آخرین بار که فدرالرزرو در شرایط سودآوری بالا اقدام به کاهش نرخ بهره کرد، درست بیش از بحران مالی ۲۰۰۸ بود. همین واقعیت کافی است تا تحلیلگران با احتیاط بیشتری به آینده نگاه کنند و نسبت به خطر پنهان در دل این خوش‌بینی هشدار دهند.

بازارهای مالی همیشه میان دو چهره متضاد حرکت می‌کنند. یک چهره نشان‌دهنده انعطاف‌پذیری و قدرت آنها در سازگاری با شرایط دشوار است و چهره دیگر بازتابی از هیجان غیرمنطقی و شوری‌دگی است. ماجرای شرکت Eightco، تجربه میکرو استراتژی و عطش سرمایه‌گذاران برای دارایی‌های بدون کاربرد واقعی همگی نشانه‌هایی هستند که نمی‌توان آنها را حاشیه‌ای و بی‌اهمیت دانست.

این نشانه‌ها رنگ خطری محسوب می‌شوند که می‌گویند خوش‌بینی بیش از حد می‌تواند خطرناک باشد. درحالی‌که ظاهر بازارها از انعطاف‌پذیری حکایت دارد، پشت این ظاهر امکان شکل‌گیری آسیب‌پذیری‌های جدی وجود دارد. اگر سیاست‌های پولی انبساطی با این سطح از سرخوشی ترکیب شوند، زمینه برای وقوع تکانه‌های شدیدتر در آینده فراهم خواهد شد.

شرکت فعال در حوزه رمزارز جیمینی اسپیس استیشن روز پنج‌شنبه توانست در عرضه اولیه سهام خود ۴۲۵میلیون دلار جذب کند. این شرکت به رهبری دوپلوهای میلیاردر، تایلر و کامرون وینکلوسا، سهام خود را با قیمتی بالاتر از محدوده تعیین‌شده اولیه عرضه کرده؛ اقدامی که نشان‌دهنده تقاضای چشم‌گیر سرمایه‌گذاران برای حضور در این بازار نامشهور است. طبق بیانیه رسمی جیمینی، حدود ۱۵.۲میلیون سهم، این شرکت با قیمت ۲۸دلار، به فروش رفته درحالی‌که پیش‌تر محدوده قیمتی ۲۴ تا ۲۶ دلار تعیین شده بود. این رقم بالاتر حتی از بازه اولیه ۱۷ تا ۱۹ دلاری است که در آغاز هفته مطرح شده بود. چنین روندی، از عطش بالای سرمایه‌گذاران برای ورود به بازار رمزارزها حکایت دارد. بر اساس محاسبات روتنر، از عرضه اولیه ارزش جیمینی را به‌حدود ۳.۳۳ میلیارد دلار رسانده است. نکته قابل‌توجه آن است که جیمینی سقف جذب مبلغ مالی را در همان ۴۲۵میلیون دلار قفل کرده بود؛ اقدامی که کمتر در عرضه‌های اولیه مشاهده می‌شود. این در حالی است که میزان تقاضا بیش از ۲۰ برابر تعداد سهام عرضه‌شده بود. چنین استقبال کم‌سابقه‌ای تا حد زیادی مدیون رکوردشکنی قیمت دارایی‌های دیجیتال و تغییر فضای نظارتی در ایالات متحده است. طی ماه‌های اخیر، با رافق برخی محدودیت‌ها و پیروزی‌های حقوقی شرکت‌های حوزه رمزارز، این صنعت بار دیگر توانسته جایگاه خود را در بازارهای مالی تثبیت کند. عرضه اولیه جیمینی بخشی از موج تازه‌ای از ورود شرکت‌های مرتبط با رمزارز به بورس آمریکا است.

منوی رونق بورسی

گفت‌وگوی «دنیای اقتصاد» با کارشناسان بازار سرمایه نشان می‌دهد، افزایش قابل توجه ارزش معاملات در هفته سوم شهریورماه، سیگنال استقلال خریداران از معاملات سهام را مخابره می‌کند. اگرچه ارزش معاملات خرد بازار، در ماه‌های اخیر و حتی در دو هفته مثبت گذشته نتوانسته از مرز ۱۰ هزار میلیارد تومان عبور کند، اما ورود این سنجه آماری به سطوح بالاتر یکی از نشانه‌های رونق نسبی محسوب می‌شود. البته برای تداوم روند صعودی بازار سهام، بازار نیازمند دست به دست شدن میان بازیگران و فعالان مختلف بازار سهام است و کارشناسان می‌گویند تا زمانی که ارزش معاملات خرد در بالای سطح ۱۰ هزار میلیارد تومان تثبیت نشود امکان عقب‌نشینی بورس وجود دارد. بنابراین، روند صعودی اخیر که از هشتمت شهریور شروع شد؛ برای تداوم خود نیازمند جابه‌جایی سهام میان گروه‌های مختلف است.

شاخص بورس با ورود به هفته دوم شهریورماه، در سطح ۲میلیون و ۳۹۵ هزار واحدی قرار گرفت، اما پس از آن با رشد روبه‌رو شد و شاخص‌های سهامی در مسیر صعودی قرار گرفتند. به طوری‌که این عامل سبب شد سهامداران خرد با انگیزه بیشتری در سمت خرید ظاهر شوند. بورس در روند نزولی اخیر خود متاثر از پیشروی ابهامات پیرامون مساله هسته‌ای کشور تا سطح دو میلیون و ۳۰۰ هزار واحد عقب نشست و افت‌های سنگینی را در قیمت‌ها و شاخص‌ها تجربه کرد. ریزشی که منجر به رسیدن قیمت سهام به محدوده‌های ارزنده شد. به همین دلیل است که به باور تحلیلگران یکی از مهم‌ترین عواملی که در روزهای اخیر به عنوان محرک رشد قیمت سهام به ایفای نقش پرداخته است، ارزندگی سهام موجود در بازار بوده است. علاوه بر این موضوع با توجه به اینکه دلار آزاد عمدتاً در سطح ۱۰۰ هزار تومان در نوسان بوده و بازارهای دیگر نیز با رشد قیمتی همراه شده‌اند؛ این تغییر نیز به عنوان محرک دیگر از منظر انتظارات تورمی عمل کرده و بخشی از جریان پول را به سمت بازار سهام هدایت کرده است.

مرز صعود و سقوط

روند صعودی بورس تهران و بازپس‌گیری سه کانال حساس و مهم در دو هفته اخیر در حالی ادامه دارد که سرمایه‌گذاران، با احتیاط معاملات این بازار را دنبال می‌کنند. در روزهای

رکوردشکنی پی‌درپی «اونس»

پیش‌فروش سکه را برای تامین تقاضا و افت حباب سکه در پیش گیرد و این موضوع با استقبال قابل‌توجهی نیز روبه‌رو شد. قیمت جهانی طلا در هفته گذشته، شاهد رکورد تاریخی جدیدی بود. طلا در معاملات روز گذشته نیز با ۵۰ درصدی افزایش در نزدیکی ۳۶۵۰ دلار، در هر اونس معامله شد که فاصله کمی با رکورد ۳۶۷۳ دلاری در اوایل هفته داشت. این روند صعودی موجب شد که طلا برای چهارمین هفته متوالی روندی صعودی را به ثبت برساند و بازدهی آن از ابتدای سال به حدود ۳۹درصد برسد

عوامل اصلی رشد اخیر طلای جهانی، شامل داده‌های ضعیف بازار کار آمریکا، انتظار برای چند مرحله کاهش نرخ بهره فدرالرزرو تا پایان سال، تضعیف شاخص دلار، خریدهای سنگین بانک‌های مرکزی و ورود سرمایه به صندوق‌های ETF طلا است. تقریباً تمام ۱۰۷ اقتصاددان شرکت‌کننده در نظرسنجی روتنر پیش‌بینی کرده‌اند که فدرالرزرو در نشست ۱۷ سپتامبر نرخ بهره را ۰.۲۵ واحد درصد کاهش می‌دهد و احتمال کاهش‌های بیشتر تا پایان سال نیز بالاست. این انتظارات باعث افزایش جذابیت طلا به‌عنوان دارایی بدون بازده شده است. تحلیلگران از جمله جیووانی استانتوو از بانک پوپئی‌اس، معتقدند این محرک‌ها می‌توانند قیمت طلا را تا میان سال آینده به محدوده ۳۹۰۰ دلار برساننددر کنار این تحولات، شاخص قیمت مصرف‌کننده آمریکا در ماه اوت ۲.۹ درصد نسبت به سال قبل رشد کرد که بالاترین رشد در هفت ماه محسوب می‌شود و هم‌زمان، تعداد متقاضیان بیمه بیکاری به بالاترین سطح از اکتبر ۲۰۲۱ رسید. این داده‌ها دست فدرالرزرو را برای اتخاذ سیاست‌های انبساطی بازرتر می‌کند. همچنین داده‌های بلومبرگ نشان می‌دهد صندوق‌های ETF مبتنی بر طلا طی هفته اخیر، حدود ۲۵ تن به ذخایر خود افزوده‌اند

بورس و بانک

شنبه ۹ اسفند ۱۴۰۴ | شماره ۸۷۱ www.marzeghtesad.ir

♥ریسک‌های پولی همچنان سد راه بازار
۴۰ روزه تقویمی از بازگشایی بورس بعد از جنگ تحمیلی ۱۲ روزه می‌گذرد و این در حالی است که بازار تنها در سه روز موفق به جذب نقدینگی شده است. دبروز تالار شیشه‌ای بعد از یک خروج ممتد ۱۲ روزه شاهد ورود پول بود، ورودی که البته کارشناسان مختلف تفسیرش گوناگونی از علل آن ارائه می‌دهند، اما باور غالب آنها بر این است که تا بهبود میانگین ارزش معاملات نمی‌توان به بهبود وضعیت بورس امید بست.

پس از دوره‌ای طولانی از خروج نقدینگی، حالا بسیاری از نمادها به سطوح ارزندگی تاریخی خود رسیده‌اند و نشانه‌هایی از بازگشت سرمایه‌گذاران ورود نقدینگی به برخی از صنایع دیده می‌شود. تحلیل نسبت‌های مالی مانند P/E و EV/EBIT نشان می‌دهد که فشار فروش تاحدی کاهش یافته و برخی معامله‌گران تازه‌وارد در حال ارزیابی فرصت‌های جذاب قیمتی هستند. از سوی دیگر، بررسی شاخص‌های تکنیکال نیز حکایت از ایسن دارد که بیش از ۷۰ درصد نمادها به محدوده اشباع فروش وارد شده‌اند و به سطوح حمایتی کلیدی نزدیک شده‌اند که این موضوع به‌عنوان سیگنال خرید برای نوسان‌گیران و فعالان تکنیکال مطرح شده است.

بسا وجود این تحولات مثبت، مهم‌ترین مانع بنیادی بازار همچنان سیاست‌های پولی کشور است. روند افزایشی نرخ بهره و بالا رفتن هزینه‌های مالی شرکت‌ها، از یکسو فشار مضاعفی بر عملکرد مالی بنگاه‌ها وارد می‌کند و از سوی دیگر، جذابیت بلازدهی ابزارهای درآمد ثابت را افزایش داده که باعث کاهش رغبت سرمایه‌گذاری در سهام می‌شود. در بعد سیاستگذاری نیز موضوع واگذاری شرکت‌ها و سهام دولتی در چارچوب برنامه هفتم توسعه یکی دیگر از محورهای کلیدی برای فعالان بازار است که به‌خصوص در شرکت‌های اولویت‌دار باید با سرعت بیشتری دنبال شود.

در مجموع، بازار سرمایه ایران اکنون در نقطه‌ای حساس قرار گرفته است؛ نقطه‌ای که هر چند با

فرصت‌های ارزنده‌ای همراه است، اما همچنان زیر سایه ریسک‌های سیاسی و سیاست‌های فزاینده دارد و نیازمند تصمیمات هوشمندانه و حمایت‌های به موقع برای حفظ ثبات و رونق است.

ریسک‌های پولی؛ مهم‌ترین مانع بازار سهام
کامل ابراهیمیان، تحلیلگر ارشد بازار سرمایه گفت: پس از خروج پول‌توجه نقدینگی از بازار سرمایه در هفته‌های اخیر، عمدتاً به‌دلیل تشدید ریسک‌های ناشی از تنش‌های جنگی و ابهام در خصوص چشم‌انداز اقتصادی و سیاسی کشور، بخش عمده‌ای از نمادها به سطوح ارزندگی تاریخی خود رسیده‌اند که ما شاهد ورود نقدینگی به برخی از نمادها و صنایع بعداز چندین هفته خروج نقدینگی هستیم. براساس نسبت‌بتهای مهم ارزش‌یابی همچون P/E و EV/EBIT، تجربه نشان می‌دهد که در چنین سطوحی فشار فروش کاهش یافته و بخشی از سرمایه‌گذاران جدید نیز به شناسایی و ارزیابی سهام جذاب از منظر قیمتی می‌پردازند. وی ادامه داد: از منظر تکنیکال، بررسی شاخص‌های بازار نشان می‌دهد بیش از ۷۰ درصد نمادها در محدوده اشباع فروش قرار گرفته و بسیاری به سطوح حمایتی مهم رسیده‌اند. این شرایط سیگنال‌های خرید معناداری برای سرمایه‌گذاران نوسان‌گیر و فعالان تکنیکال صادر کرده و طی روزهای اخیر شاهد انعقاد این گروه از خریداران بودیم. ابراهیمیان معتقد است مهم‌ترین ریسک بنیادی پیش‌رو برای بازار همچنان در حوزه سیاست‌های پولی نهفته است. او گفت: «تداوم روند افزایشی نرخ بهره و نرخ بهره بین‌بانکی، از یکسو هزینه‌های مالی شرکت‌ها را بالا می‌برد و از سوی دیگر، با جذب کردن بازده‌ایزارهای درآمد ثابت، انگیزه سرمایه‌گذاری در بازار سهام را کاهش می‌دهد. این تحلیلگر ارشد بیان کرد: در بُعد سیاستگذاری، یکی از محورهای مورد توجه فعالان بازار، موضوع واگذاری شرکت‌ها و سهام دولتی در چارچوب برنامه هفتم توسعه است. هرچند سیاست‌وزارت اقتصاد مبنی بر واگذاری اپتنا در سطح مدیریت و سپس در مالکیت اعلام شده، اما انتظار می‌رود این روند با سرعت بیشتری دنبال شود. به‌ویژه برای شرکت‌هایی که در اولویت قرار گرفته‌اند، وی گفت: در بخش عملکرد شرکت‌ها، برغم محدودیت‌های ناشی از ناترازی انرژی، برخی صنایع همچنان روند رو به رشد فروش مالهانه را حفظ کرده‌اند؛ موضوعی که می‌تواند نوبدبخش ارائه گزارش‌های شش‌ماهه مطلوب از سوی این گروه‌ها در پایان تابستان باشد.

این تحلیلگر گفت: بازار سرمایه در حال حاضر از منظر ارزندگی و نسبت‌تهای بنیادی در شرایط جذابی قرار گرفته است. با این حال، تا زمان کاهش ریسک‌های سیستماتیک، رفتار سرمایه‌گذاران محتاطانه باقی خواهد ماند و انتظار می‌رود جریان نقدینگی عمدتاً به سمت صنایع و نمادهایی هدایت شود که از منظر بنیادی و تکنیکال در موقعیت برتری قرار دارند.

«شرایط فعلی بازار سرمایه واقعا پاسخگوی هیچ‌یک از سئوالات ما نیست و کاملاً خارج از فضای اقتصادی است و به طور کامل برگرفته از مسائل سیاسی است. اگر بخواهیم روند تحلیل کلاسیک شامل بررسی ارزندگی شرکت‌ها، رشد سودآوری، نرخ بهره و… را ماکل قرار دهیم، به هیچ پاسخ منطقی نمی‌رسیم. بازار ما اکنون به گروگان تبدیل شده است و متأسفانه در شرایط نامساعد، رفتارهای متفاوت و نامنتهجمی از خود نشان می‌دهد.» وی در ادامه افزود: «آقای مدنی‌زاده در اظهارات اخیرشان نشان داده‌اند که بیشتر به مبنای آکادمیک پایبند هستند. مبنی با بیان اینکه وضعیت بازار را بسردرد گرم‌رزمی می‌کند، تصریح کرد: «بازار هیچ روند مثبتی از خود نشان نمی‌دهد و هنوز از مسیر نزولی خارج نشده است.

روزنامه درز اقتصاد

شنبه ۹ اسفند ۱۴۰۴ | شماره ۸۷۱

www.marzeghtesad.ir

❖ فراخوان اعلام ظرفیت نصب و امانداری نیروگاه مقیاس کوچک و پشت‌بامی
یک مقام مسئول با اعلام فراخوانی از همه عرضه کنندگان کالا و خدمات در پلنفرم‌های اینترنتی دعوت کرد برای احداث نیروگاه‌های خورشیدی مقیاس کوچک و پشت‌بامی اعلام آمادگی کنند.
رضا فتاحی مدیرکل دفتر جذب مشارکت‌های مردمی، سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق اظهار کرد: در راستای برنامه‌ریزی احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر مقیاس کوچک و پشت‌بامی در قالب طرح عرضه کالا و خدمات در بستر پلنفرم‌های رایج کشور از طریق مشارکت پیمانکاران ذی‌صلاح اقدام نماید.
وی ادامه داد: در همین راستا شرکت / مشارکت‌های پیمانکاری ذی‌صلاح طرح حمایتی و اشتغالی دارای تمایل به ارائه خدمات در بستر فوق، ضرورت دارد نسبت به اعلام ظرفیت تأمین، نصب و راه‌اندازی نیروگاه مقیاس کوچک و پشت‌بامی (مگاوات) در اقی ۶ مه‌آه آتی و همچنین معرفی نماینده آن مجموعه (با ارائه شماره تماس)، اقدام مقتضی را بعمل آورید.

❖

❖ صنعت برق در مسیر تحول: تهران پیشتانز در مدیریت هوشمند انرژی
یک مقام مسئول گفت: پایتخت در تابستان امسال با اجرای طرح‌های هوشمندانه مدیریت مصرف و مشارکت مؤثر مشترکان، یکی از مؤثرترین دوره‌های گذر از اوج مصرف برق را تاکنون تجربه کرده است.
به نقل از روابط عمومی شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ، کامبیز ناظران مدیرعامل این شرکت با حضور در برنامه تهران ۲۰ با اشاره به عبور از اوج ایم مصرف برق در پایتخت، گفت: اوج نیاز مصرف برق در شهر تهران به ۵۸۴۰ مگاوات رسیده اما خوشبختانه نسبت به سال گذشته افزایشی نداشته‌ایم. این موفقیت نتیجه همراهی مردم، ادارات و اجرای دقیق برنامه‌های مدیریت مصرف بوده است.

وی با تأکید بر اینکه کنترل مصرف برق در این شرایط بسیار حیاتی است، افزود: از ابتدای امسال تاکنون، بیش از ۴۵ درصد صرفه‌جویی در حوزه انرژی داشته‌ایم که یکی از مهم‌ترین اقدامات، هوشمندسازی مصرف بوده است. تاکنون ۳۷۰ هزار مشترک بر مصرف و بزرگ به کنترهای هوشمند مجهز شده‌اند و تنها از این محل، ۱۴۰ مگاوات صرفه‌جویی محقق شده است.

ناظران با اشاره به صرفه‌جویی ۱۵۰ مگاواتی در حوزه انرژی در تهران، افزودند: ادارات موظف به کاهش مصرف انرژی به صورت ۳۰ درصد در ساعات اداری و ۶۰ درصد پس از پایان ساعت کاری هستند که ایسن اتفاق نقش بسیار مهمی در حفظ پایداری شبکه به همراه دارد و همچنین با برنامه‌ریزی های انجام شده، استفاده حداکتری از ظرفیت مولدهای اضطراری در ادارات و صنایع در ساعات اوج مصرف ۱۲ تا ۱۷ت بسیار ضروری است و تمامی دستگاه‌های اجرایی و ادارات موظف به تجهیز به این سیستم هستند.مدیرعامل توزیع برق پایتخت در ادامه با اشاره به ظرفیت‌های انرژی خورشیدی و پوشش‌های مردمی، اظهار داشت: با تنظیم کولرها بر روی دور کند و پیوستن به پوشش ۲۵ درجه، می‌توانیم تا ۵۰۰ مگاوات صرفه‌جویی در سطح کلاشهر تهران رقم بزنیم و تا کنون ۷۰ درصد مشترکان تهرانی کمتر از الگوی مصرف برق استفاده می‌کنند و تنها ۴ درصد از مصرف‌کنندگان بر مصرف هاستند که در صورت عدم رعایت دستورالعمل‌های مدیریت مصرف به صورت جدی با آنها برخورد خواهد شد.
وی با اشاره به کاهش ۲۵ درصدی روشبایی در بزرگراه‌های تهران و کنترل مصارف شهری، از همکاری اصناف پایتخت و تعدیل حدود ۳۰۰ هزار لامپ مزاد خیر داد و تأکید کرد: ضرورت دارد نسبت به جمع آوری لامپ‌های مزاد که می‌تواند به تولید و توسعه‌ی فعالیت نیروگاه آمیرکیر کمک بسزایی داشته باشد، تسریع شود و تمام تلاش ما در توزیع نیروی برق تهران بزرگ با توجه به روزهای گرم سال، حفظ پایداری شبکه برق در کلاشهر تهران و افزایش تاب‌آوری صنعت برق با مشارکت مردم و نهادهاست.

❖

❖ اطلس تجاری در خدمت رف نارتازی
رئیس اندیشکده حکمرانی هوشمند گفت: ایران می‌تواند با سرمایه‌گذاری درست بر روی میکروانکتورهای هسته‌ای و نیروگاه‌های برق خورشیدی، در مسیر رف نارتازی گام بردارد، رئیس اندیشکده حکمرانی هوشمند با بیان اینکه ایران می‌تواند با سرمایه‌گذاری درست بر روی میکروآکتورهای هسته‌ای و نیروگاه‌های برق خورشیدی، در مسیر رف نارتازی گام بردارد، گفت: بدون اطلس تجاری تریسیم صورت گرفته به بیراهه برود.

سیدطهرحسین مدنی درباره وضعیت نارتازی برق در گفت‌وگو، گفت: طبق آخرین آمار موجود، کل ظرفیت تولید برق کشور به ۹۳ هزار مگاوات می‌رسد اما این میزان تولید، یکفای میزان مصرف بخش‌های مختلف را نمی‌دهد و همین نامخوانی، کشور را با کسری حدودا ۲۴ هزار مگاواتی در اوج مصرف مواجه کرده است.مدنی در ادامه گفت: نارتازی انرژی موضوعی نیست که فقط مختص کشور ما باشد. کشورهای متعددی در دنیا بوده‌اند که چنین وضعیتی را تجربه کرده‌اند و برای رفع آن اقدامات انجام داده‌اند که نتایج مثبت و منفی این اقدامات می‌تواند برای ما آموزنده باشد.وی ادامه داد: مسیر درست توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر و موضوع نوین میکروآکتورهای هسته‌ای در گزینه مناسب برای رفع بخشی از نارتازی است. در این رویکرد، طی مسیر درست بسیار مهم است.

❖

تا آن زمان، تمامی افزایش‌های تولید برنامه‌ریزی‌شده داوطلبانه اوپک پلاس و همچنین افزایش تولید مایعات نفتی کشورهای غیر عضو اوپک پلاس وارد بازار خواهند شد. این موج از عرضه می‌تواند منجر به مازادی معادل ۵۰میلیون بشکه نفت در سال ۲۰۲۶ شود؛ رقمی تقریباً برابر با مازاد ایجاد شده در دوران همه‌گیری کووید-۱۹ که برای مه‌آر آن اوپک پلاس طی چهار سال، کاهش تولید شدید را در دستور کار قرار داد. در ماه مه، درصورت وقوع چنین شرایطی، منحنی قیمت آتی برنت از نوامبر ۲۰۲۵ وارد وضعیت پیش‌پهین (کانتانگو) می‌شود.

این ساختار قیمتی که در آن محموله‌های نزدیک مدت با تخفیف نسبت به تحویل‌های بلندمدت قیمت‌گذاری می‌شوند، معمولاً انگیزه‌ای برای ذخیره‌سازی فراهم می‌آورد و نشانه‌ای از انتظار بازار برای مازاد عرضه تا پایان سال را می‌دهد. با این حال، نگرانی‌ها درباره اختلالات احتمالی عرضه به دلیل گسترش درگیری‌ها در خاورمیانه و تهدیدهای ناشی از تحریم‌های بیشتر علیه روسیه و ایران، باعث شده که ظهور ساختار پیش‌پهین (کانتانگو) در منحنی قیمت آتی برنت به سپتامبر ۲۰۲۶ موکول شود. اما با گذشت زمان و عدم تحقق این اختلالات، دوباره نگرانی‌ها درباره مازاد عرضه در کانون توجه قرار گرفته‌اند. بر اساس محاسبات «انرژی اینتلیجنس»، در نیمه اول سال۲۰۲۵، مخازن ذخیره‌سازی نفت در خشکی و نفت‌کش‌ها در دریا توانستند مازاد عرضه‌ای معادل ۸۰۰ هزار بشکه در روز را جذب کنند؛ در شرایطی که بحث‌های زیادی درباره تضعیف بنیادهای نفت و تقاضا مطرح بود. با این حال، این مازاد تاثیر ناچیزی بر قیمت‌های نقدی داشته است، زیرا یک‌سوم این عرضه وارد مخازن ذخیره‌سازی چین و ذخیره‌سازی راهبردی نفت آمریکا شده و به این ترتیب، احتمال بازگشت آن به بازار در کوتاه‌مدت اندک است. بخش عمده‌ای از باقی‌مانده این مازاد نیز توسط نفت‌کش‌ها برای پاسخ به رشد تقاضای نفت در نیمه دوم سال به بازار منتقل می‌شود، پیش از آنکه انتظار می‌رود بازار به حالت اشباع برسد.

رشد تقاضا در نیمه دوم سال ۲۰۲۵
برآورد «انرژی اینتلیجنس» از رشد تقاضای مایعات نفتی در نیمه دوم سال ۲۰۲۵ برابر با ۱۰.۱میلیون بشکه در روز است که بسیار بالاتر از رقم ۴۰۰ هزار بشکه در روز برای نیمه اول سال است و در مجموع به طور متوسط ۷۵۰ هزار بشکه در روز برای کل سال برآورد می‌شود. با این حال، اگر اوپک‌پلاس به برنامه‌های خود برای پایان دادن زودهنگام به کاهش تولید داوطلبانه تداوم بخشد، حجم جدید عرضه وارد بازار خواهد شد و احتمالاً این رشد تقاضا را تحت الشعاع قرار می‌دهد.

سناریوهای نزولی قیمت برای مدت‌ها موجب نگرانی معامله‌گران و تحلیلگران شده‌اند، به‌ویژه با توجه به پیش‌بینی‌هایی مبنی بر اینکه تنها رشد عرضه کشورهای غیر عضو اوپک‌پلاس می‌تواند از رشد تقاضا در سال جاری پیشی بگیرد و سیاست‌های تجاری تهاجمی آمریکا ممکن است فعالیت‌های اقتصادی و در نتیجه تقاضای نفت را کاهش دهند. با این وجود، اوپک پلاس از آوریل تاکنون روند بازگشت کاهش تولید داوطلبانه به بازار را تسریع کرده و تا ماه سپتامبر در مسیر بازگرداندن تمامی ۲.۲میلیون بشکه در روز عرضه انسی به بازار قرار دارد.

در این میان، امارات متحده عربی نیز می‌تواند با استفاده از توافق تولید اضافی، ۳۰۰ هزار بشکه در روز دیگر به این رقم بفزاید. انباشت ذخیره‌سازی نفتی چین با هدف افزایش تاب‌آوری در برابر اختلالات احتمالی آینده در عرضه در سال‌های اخیر به‌ویژه از طریق جذب بخش عمده‌ای از مازاد ناشی از همه‌گیری ۲۰۲۰، نقش کلیدی در حمایت از تقاضای جهانی نفت ایفا کرده است؛ میزان خریدهای آتی چین در ۱۸ ماه آینده تاثیر مستقیمی بر قدرت نسبی بازار نفت و قیمت‌ها در این دوره خواهد داشت.

در نیمه اول سال جاری، چین به طور میانگین ۲۰۰ هزار بشکه در روز یعنی یک‌چهارم مازاد برآورد شده را برای مخازن ذخیره‌سازی خود خریداری کرده است.«انرژی اینتلیجنس» برآورد می‌کند که از ابتدای سال ۲۰۲۰ تاکنون، چین ۷۸۵میلیون بشکه نفت خام برای ذخیره‌سازی خریداری کرده است که تقریباً معادل کل ۸۲۵میلیون بشکه مازاد نفتی است که پس از همه‌گیری به ذخیره‌سازی نفت جهان افزوده شده است. از زمان آغاز جدی انباشت ذخیره‌سازی نفتی در سال۲۰۱۶، چین ۱۰.۷میلیارد بشکه به ذخیره‌سازی نفتی خود افزوده که با نرخ میانگین ۳۱۵ هزار بشکه در روز، مجموع ذخیره‌سازی نفتی این کشور را به ۱.۳۲میلیارد بشکه رسانده است.

درحالی‌که میانگین قیمت نفت برنت از سال۲۰۱۶ تاکنون ۶۷ دلار در هر بشکه بوده، چین به احتمال زیاد نفت مورد نیاز خود را با قیمتی بسیار پایین‌تر تهیه کرده، زیرا بخش زیادی از خریدهایش از منابع تخفیف‌دار تحت تحریم‌های غربی نظیر ایران، روسیه و ونزوئلا بوده است. در مجموع، هرچند تنش‌های ژئوپلیتیک محرک موثقی رشد قیمت نفت هستند، اما عوامل ساختاری مانند کاهش عرضه از سوی تولیدکنندگان شیل و افزایش هزینه‌های تولید، نقش مهم‌تری در تثبیت قیمت نفت در سطوح بالاتر ایفا خواهند کرد.

در همین حال خریدهای ذخیره‌ای چین و ذخیره‌سازی راهبردی آمریکا عمدتاً با انگیزه‌های راهبردی صورت گرفته و نه بر اساس سیگنال‌های قیمتی بازار، فعالان تجاری برای مشارکت در هرگونه انباشت ذخیره‌سازی نفتی در سال ۲۰۲۶ نیازمند مشوق‌های اقتصادی کافی خواهند بود. این بدان معناست که قیمت‌های نزدیک‌مدت باید به قدری کاهش یابند که نسبت به قیمت تحویل‌های آتی، هزینه‌های ذخیره‌سازی را پوشش دهند.

معامله‌گران می‌گویند سفته‌بازان به دلیل تنش‌های مداوم در خاورمیانه، تمایلی به فروش شدید بازار برای ایجاد چنین شرایطی ندارند. از سال ۲۰۲۲ تاکنون، نفت برنت به طور مداوم با برتری میانگین ۳۵۰ دلار در هر بشکه برای قیمت‌های نزدیک‌مدت نسبت به قیمت‌های ۶ ماه بعد در وضعیت پیش‌پهین (بکواردیشن) قرار داشته است.

برخلاف چین و ذخیره‌سازی راهبردی آمریکا، معامله‌گران حاضر به خرید و ذخیره‌سازی نفت در بازاری با ساختار پس‌پهین نیستند، زیرا این امر ضرر آرد است. با این حال، این شکاف قیمتی اخیراً کاهش یافته و در هفته‌های اخیر به زیر ۱۵۰دلار در هر بشکه افت کرده است. برای اینکه نفت وارد ذخیره‌سازی تجاری شود، بازار باید به ساختاری برسد که در آن قیمت‌های نقدی دست‌کم همین میزان پایین‌تر از قیمت‌های آتی باشد.

❖

زندگی در شهر تهران با چالش‌های متعددی مواجه است؛ آلودگی هوا، ترافیک، ناترازی در تأمین آب و برق و کمبود سرانه‌های خدمات شهری، از کیفیت زندگی در پایتخت کاسته است. در این شرایط کارشناسان حوزه شهری بخش عمده‌ای از چالش‌های فعلی تهران را نتیجه بی‌توجهی نسبت به برنامه‌های طرح جامع و تفصیلی و بارگذاری بیش از حد جمعیتی در طرح‌های جامع مربوط دانسته و معتقد هستند که می‌توان با برگشت به برنامه صحیح، چالش‌های فعلی را حل کرد. شهردار سابق تهران در گفت وگو با اقتصاد نیوز عنوان کرد که عمده مشکلات پایتخت ناشی از بی‌برنامگی و تمرکز بی‌حساب در این شهر است. این درحالی است که طی سال‌های گذشته به کرات برای تهران برنامه و طرح تهیه شده، اما مجریان آن انجام آن عدول کرده‌اند. بیروز حناچی ادامه داد: بنابراین ریشه مشکلات تهران را باید در عدم اجرای برنامه‌ها و شیوه اداره امور شهر دنبال کرد. «بر اصول آن تکس باید گریست - که دلش بود نوزده، خرج بیست». شهرداری تهران در این سال‌ها با چالش درآمد کم و ناسالم و در کنار آن، خرج بیش از توان مواجه بوده که این موضوع به نوعی ناترازی است.

وی در ادامه حل چالش‌های تهران را میسر دانست و گفت: در دنیا شهرهای بزرگ‌تری نسبت به تهران بودند که توانستند چالش بارگذاری بیش از ظرفیت را حل کنند.

❖

دردسرهای بزرگ بنگاه‌های کوچک

از ماه فعالیت تولیدی ممکن است، اما بیمه تأمین اجتماعی ۳۱ روز حق بیمه طلب می‌کند. تسهیلات بانکی برای کسب و کارهای کوچک هم سه سال است که قفل است. بخشنامه‌های خلق‌الساعه نیز مانند نسیمی است که بنگاه‌های کوچک و رودبازده را توفان زده و نابود می‌کند.

دردسر مالیات ارزش افزوده

یک تولیدکننده چرم در تبریز با ۲۴ نفر پرسنل درخصوص وضعیت کسب و کار خود بعد از جنگ تحمیلی ۱۲ روزه گفت: اقتصاد کشور مشکلات جدی داشته است و با جنگ اخیر این مشکلات شدت یافته است. بازار راکد است و به دلیل نوسانات دلار ثبات وجود ندارد. مردم نگران هستند و به همین دلیل خرید و فروشی وجود ندارد.

از طرفی دولت به وعده‌های خودش عمل نکرده است. قرار بود یک ماه حق بیمه کارگران و از بعدها دریافت نشود، که متأسفانه بدقولی کردند. واحدها جریمه شدند و دفترچه بیمه کارگران تمدید نشد. این در حالی است که طبق قانون بدهی کارفرما ربطی به کار گر ندارد. سازمان امور مالیاتی هم به تعهدات خود مبنی بر ارائه بسته‌های حمایتی عمل نکرد. بانکها هم که بود قرار اقساط را در یافت نکنند، از حساب‌های تولیدکننده‌ها برداشت کردند. به اعتقاد این تولیدکننده، بزرگ‌ترین مشکل واحدهای تولیدی مالیات بر ارزش افزوده است. قرار بود مالیات بر ارزش افزوده به صورت آزمایشی اجرا شود که هر سال تمدید شده است و حالا هم به ۱۰ درصد رسیده است.

در کل دنیا مالیات بر ارزش افزوده در مقابل صندوق‌های فروشگاهی محاسبه می‌شود. اما از تولیدکننده یک بار زمان واردات مواد اولیه و یک بار هم بعد از تولید و هنگام فروش محصول مالیات بر ارزش افزوده دریافت می‌شود. این وضعیت برای واحدهای تولیدی دردسرساز است. در واقع تولیدکننده از پول خود این مالیات را می‌پردازد، درحالی‌که برای سایر فعالان اقتصادی از سودشان کم می‌شود و این ناعدالتی در حق تولیدکننده است. مشکل بعدی هم کمبود نقدینگی و عدم پرداخت تسهیلات به واحدهای تولیدی است. بانکها به هر طریقی تمام دارند وام‌هایی که پرداخت کرده‌اند را وصول کنند. بانکها چون مشغول بنگاه‌های شده‌اند، در پرداخت تسهیلات کم کاری می‌کنند. برای نمونه یکی از بانکها به جای ارائه تسهیلات به تولیدکننده‌ها، یک شرکت پتروشیمی بزرگ احداث کرده است.

دور باطل در یافت تسهیلات بانکی
در استان یزد بیشترین بار اشتغال روی صنایعی بوده که کارگران ساده داشته‌اند. بعضی کارگران اتباع مهاجر بودند و برخی دیگر ایرانی‌های که از استان‌های دیگر به یزد آمده‌اند. یک بنگاه کوچک در یزد با ۴۸ نفر نیروی انسانی در زمینه تولید کاشی و سرامیک فعال است. قبل از جنگ تحمیلی ۱۲ روزه هم اوضاع این کسب و کار خوب نبوده است. کمبود نقدینگی، قطع برق، رکود در بازار، جهش نرخ ارز، مشکلات مربوط به صادرات مانند رفع تعهد ارزی، ریسک‌های تولید را افزایش داده بود. در چنین شرایطی تولیدکننده بیشتر به عدم فعالیت تشویق شده است. حالا چارن‌ترین مشکل افزایش قبلی افزایش یافته است. ریسک‌های ناشی از جنگ هم به مشکلات قبلی اضافه شده و شرایط تولید را سخت‌تر کرده است. فشار از سوی سازمان مالیاتی افزایش یافته است. نرخ برق و گاز هم افزایش پیدا کرده است. حتی اگر برق قطع شود، پول ترازیت برق از تولیدکننده دریافت می‌شود.

به گفته این تولیدکننده، چالش اصلی بر سر راه تولید، کمبود نقدینگی است. هزینه‌های تولید چند برابر شده است و نیاز به نقدینگی افزایش یافته است. بانکها به خاطر موضوعاتی چون کنترل تورم و سیاست‌های انقباضی میزان تسهیلات بانکی را کاهش داده‌اند. درنتیجه نقدینگی تولیدکننده به شدت کاهش یافته است. در یافت تسهیلات بانکی نیازمند گردش

عامل غیر بازاری تثیت قیمت نفت

❖

لیلا جلیلووند - بررسی‌ها نشان می‌دهد که در نیمه اول سال ۲۰۲۵ مخازن ذخیره‌سازی نفت در خشکی و نفت‌کش‌ها در دریا توانستند مازاد عرضه‌ای معادل ۸۰۰ هزار بشکه در روز را جذب کنند؛ در شرایطی که بحث‌های زیادی درباره تضعیف بنیادهای عرضه و تقاضا مطرح بود.

❖

برهمن مینا است که این مازاد تاثیر ناچیزی بر قیمت‌های نقدی داشته است، زیرا یک‌سوم این نفت وارد مخازن ذخیره‌سازی چین و ذخیره راهبردی نفت آمریکا شده است.

مدیریت کل اوپک و مجامع انرژی در گزارشی چشم‌انداز نوسانات قیمت نفت را از منظر سه موسسه بین‌المللی تحقیقاتی در حوزه انرژی بررسی کرد. در این گزارش ابتدا به پادداشتی از بانک سرمایه‌گذاری «بارکلیز» اشاره شده که در آن هشدار داده است: درحالی‌که بازار نفت با افزایش تنش‌های ژئوپلیتیک، به ویژه تهدیدهای اخیر دونالد ترامپ علیه روسیه، دستخوش نوسانات صعودی شده است، معامله‌گران نباید بیش از حد روی رشد قیمت نفت حساب باز کنند.ریس‌چمهور آمریکا در هفته گذشته مهلت تحریم‌های پادش‌س در اوکراین را تا ۳ اوت کاهش داد و تهدید کرد که در صورت عدم همکاری، تحریم‌ها و تعرفه‌های جدیدی اعمال خواهد کرد.

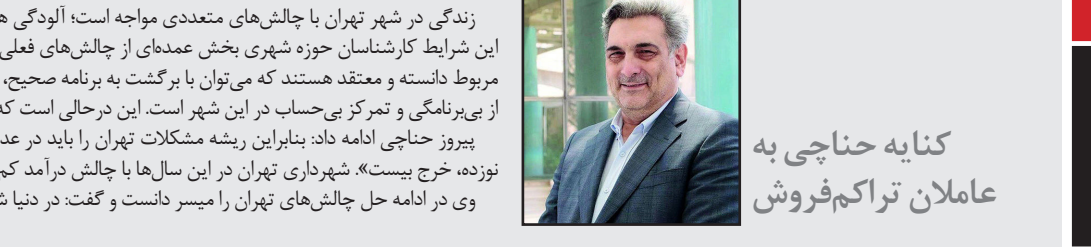
این تهدیدها باعث شد قیمت نفت برنت تا بیش از ۲۲ دلار و نفت خام وست تگزاس اینترمیت تا ۲۰ دلار افزایش یابد؛ بالاترین سطح در شش هفته اخیر. با این حال، «بارکلیز» تأکید دارد که دولت ترامپ همچنان به دنبال کنترل قیمت انرژی در داخل است و احتمال اعمال واقعی تحریم‌های ثانویه علیه خریداران نفت روسیه بسیار پایین است، چرا که می‌تواند مذاکرات تجاری آمریکا با کشورهایمانند چین و هند را دشوارتر کند.

از سوی دیگر، تحلیلگران موسسه «استاندارد چارترد» بر این باورند که گرچه بازار در کوتاه‌مدت نوسانی باقی خواهد ماند، اما روند بلندمدت قیمت نفت افزایشی خواهد بود. کاهش سرمایه‌گذاری در تولید شیل آمریکا، افزایش هزینه‌های تولید و افت مستمر تعداد دک‌های حفاری، نشانه‌هایی از چالش‌های آتی تولید در آمریکا هستند. داده‌های «بیکر هیوز» نشان می‌دهد که شمار دک‌های نفتی آمریکا به پایین‌ترین سطح در ۴۶ ماه اخیر رسیده است.

❖

«انرژی اینتلیجنس» نیز ضمن تحلیل وضعیت عوامل بنیادین، نوسانات قیمت نفت را مورد بررسی قرار داده است. بر اساس گزارش این موسسه، تراز عرضه در برابر تقاضا در بازار نفت حاکی از آن است که بازار به آسانی توانایی جذب مازاد عرضه جهانی نفت خام در حدود ۵۰۰ هزار بشکه در روز تا پایان ماه اکتبر را دارد. با این حال، طبق آخرین تحلیل این موسسه، انتظار می‌رود که این وضعیت در سال ۲۰۲۶ تغییر یابد؛ سالی که بازار با افزایش عرضه معادل ۱.۹میلیون بشکه در روز مواجه خواهد شد.

❖

❖

دردسرهای بزرگ بنگاه‌های کوچک

از ماه فعالیت تولیدی ممکن است، اما بیمه تأمین اجتماعی ۳۱ روز حق بیمه طلب می‌کند. تسهیلات بانکی برای کسب و کارهای کوچک هم سه سال است که قفل است. بخشنامه‌های خلق‌الساعه نیز مانند نسیمی است که بنگاه‌های کوچک و رودبازده را توفان زده و نابود می‌کند.

دردسر مالیات ارزش افزوده

یک تولیدکننده چرم در تبریز با ۲۴ نفر پرسنل درخصوص وضعیت کسب و کار خود بعد از جنگ تحمیلی ۱۲ روزه گفت: اقتصاد کشور مشکلات جدی داشته است و با جنگ اخیر این مشکلات شدت یافته است. بازار راکد است و به دلیل نوسانات دلار ثبات وجود ندارد. مردم نگران هستند و به همین دلیل خرید و فروشی وجود ندارد.

از طرفی دولت به وعده‌های خودش عمل نکرده است. قرار بود یک ماه حق بیمه کارگران و از بعدها دریافت نشود، که متأسفانه بدقولی کردند. واحدها جریمه شدند و دفترچه بیمه کارگران تمدید نشد. این در حالی است که طبق قانون بدهی کارفرما ربطی به کار گر ندارد. سازمان امور مالیاتی هم به تعهدات خود مبنی بر ارائه بسته‌های حمایتی عمل نکرد. بانکها هم که بود قرار اقساط را در یافت نکنند، از حساب‌های تولیدکننده‌ها برداشت کردند. به اعتقاد این تولیدکننده، بزرگ‌ترین مشکل واحدهای تولیدی مالیات بر ارزش افزوده است. قرار بود مالیات بر ارزش افزوده به صورت آزمایشی اجرا شود که هر سال تمدید شده است و حالا هم به ۱۰ درصد رسیده است.

در کل دنیا مالیات بر ارزش افزوده در مقابل صندوق‌های فروشگاهی محاسبه می‌شود. اما از تولیدکننده یک بار زمان واردات مواد اولیه و یک بار هم بعد از تولید و هنگام فروش محصول مالیات بر ارزش افزوده دریافت می‌شود. این وضعیت برای واحدهای تولیدی دردسرساز است. در واقع تولیدکننده از پول خود این مالیات را می‌پردازد، درحالی‌که برای سایر فعالان اقتصادی از سودشان کم می‌شود و این ناعدالتی در حق تولیدکننده است. مشکل بعدی هم کمبود نقدینگی و عدم پرداخت تسهیلات به واحدهای تولیدی است. بانکها به هر طریقی تمام دارند وام‌هایی که پرداخت کرده‌اند را وصول کنند. بانکها چون مشغول بنگاه‌های شده‌اند، در پرداخت تسهیلات کم کاری می‌کنند. برای نمونه یکی از بانکها به جای ارائه تسهیلات به تولیدکننده‌ها، یک شرکت پتروشیمی بزرگ احداث کرده است.

دور باطل در یافت تسهیلات بانکی
در استان یزد بیشترین بار اشتغال روی صنایعی بوده که کارگران ساده داشته‌اند. بعضی کارگران اتباع مهاجر بودند و برخی دیگر ایرانی‌های که از استان‌های دیگر به یزد آمده‌اند. یک بنگاه کوچک در یزد با ۴۸ نفر نیروی انسانی در زمینه تولید کاشی و سرامیک فعال است. قبل از جنگ تحمیلی ۱۲ روزه هم اوضاع این کسب و کار خوب نبوده است. کمبود نقدینگی، قطع برق، رکود در بازار، جهش نرخ ارز، مشکلات مربوط به صادرات مانند رفع تعهد ارزی، ریسک‌های تولید را افزایش داده بود. در چنین شرایطی تولیدکننده بیشتر به عدم فعالیت تشویق شده است. حالا چارن‌ترین مشکل افزایش قبلی افزایش یافته است. ریسک‌های ناشی از جنگ هم به مشکلات قبلی اضافه شده و شرایط تولید را سخت‌تر کرده است. فشار از سوی سازمان مالیاتی افزایش یافته است. نرخ برق و گاز هم افزایش پیدا کرده است. حتی اگر برق قطع شود، پول ترازیت برق از تولیدکننده دریافت می‌شود.

به گفته این تولیدکننده، چالش اصلی بر سر راه تولید، کمبود نقدینگی است. هزینه‌های تولید چند برابر شده است و نیاز به نقدینگی افزایش یافته است. بانکها به خاطر موضوعاتی چون کنترل تورم و سیاست‌های انقباضی میزان تسهیلات بانکی را کاهش داده‌اند. درنتیجه نقدینگی تولیدکننده به شدت کاهش یافته است. در یافت تسهیلات بانکی نیازمند گردش

بنگاه‌های کوچک تولیدی متور مهمی در توسعه اقتصادی کشورها ایفا می‌کنند. این بنگاه‌ها به همراه بنگاه‌های متوسط نقش تولید جهانی محسوب شده و بار اشتغال و تولید ناخالص داخلی کشورها را بر دوش می‌کنند.

بنگاه‌های کوچک تا قبل از جنگ تحمیلی ۱۲ روزه، با چالش‌هایی مانند تأمین نقدینگی، مشکل در تخصیص ارز، ناترازی انرژی، تأمین مواد اولیه و ماشین‌آلات مورد نیاز خود مواجه بودند. حالا به این موارد باید افزایش ریسک‌های ژئوپلیتیک و نااطمینانی اقتصادی را نیز اضافه کرد. در همین راستا، در گفت‌وگو با فعالان اقتصادی، عمده‌ترین چالش‌های واحدهای کوچک در روند تولید مورد بررسی قرار گرفته است.

❖

چالش ناترازی انرژی

رمضان بهرامی، فعال اقتصادی درخصوص وضعیت کسب و کارهای خرد به دنیای اقتصاد می‌گوید: در حال حاضر بزرگ‌ترین معضل واحدهای تولیدی کوچک ناترازی انرژی است. این وضعیت سبب شده تا بنگاه‌ها نتوانند نقطه سر به سر را بگذرانند و به سود برسند. تصمیمات دولت‌ها در زمینه قطع برق سبب می‌شود تا بنگاه‌های کوچک دچار چالش شوند. بهرامی افزود: با قطع برق واحدهای کوچک، تا پایان تابستان درصد قابل ملاحظه‌ای از کارگاه‌ها دچار چالش می‌شوند. فعالان اقتصادی باید یک تصمیم جدی در حوزه کسب و کار خود اتخاذ کنند. چرا که واحدهای تولیدی کوچک دیگر نمی‌توانند با اتکا به منابع خود سرپا بمانند. صاحبان کسب و کار تا به حال هم نجات به خرج داده‌اند، اما این روش دیگر جواب نمی‌دهد و چالش‌ها به زودی خود را نشان می‌دهند. برخی سیاستگذاران فقط نظاره‌گر هستند. برخی سیاستگذاران قصد عبور از این بحران را دارند، اما مانند افرادی هستند که دوست دارند شنا کنند اما تمایلی ندارند پای خود را خیس کنند.

بهرامی با اشاره به این که قطعی برق واحدهای تولیدی به سه روز در هفته افزایش یافته است، ادامه داد: بنگاه‌های کوچک میزان کمی برق مصرف می‌کنند. کارگاه‌های کوچک حدود ۲۰ تا ۵۰ کیلووات برق نیاز دارند. حتی بعضی از واحدهای تولیدی با وجود این که ۵ کیلووات هم مصرف برق ندارند، تعطیل هستند. ناترازی انرژی تاب و توان واحدهای تولیدی را از بین برده است و عملکرد نه چندان مطلوب مدیران مربوطه در توزیع برق مشهود است. در کدام کشور به این شکل برداشت غیرمجاز برق انجام می‌شود؟ وزارت نیرو به مشکلات صنعتگران توجه کافی نمی‌کند.

این فعال اقتصادی با تأکید بر اینکه انرژی، پایه تولید است، تصریح کرد: با تداوم وضعیت موجود و با تعطیلی کارخانه‌ها، کارفرما نیروهای متخصص خود را دست می‌دهد و افراد بیکار می‌جویند که در شغل‌های خدماتی مشغول شوند. هیچ واحدی تمایل ندارد که نیروی متخصص خود را از دست بدهد، اما متأسفانه در آینده بحران نیروی انسانی خواهیم داشت. نیروی انسانی بزرگ‌ترین سرمایه‌هر بنگاهی است. انتهای این مسیر مشخص است و به‌زودی مشکلات اجتماعی ناشی از بیکاری نیروی کار، نمایان می‌شود. او اضافه کرد: با این شیوه سیاست‌گذاری در حال حرکت به سمت مشکلات جدی هستیم. با وضعیت فعلی نه تنها شاهد بیکاری کارگران بلکه شاهد بیکاری کارفرما هم خواهیم بود. قطع برق باعث افت صادرات نیز شده است. حاشیه سود برای کارفرما کاهش یافته است. دولت باید به این هشدارها توجه کند.

به گفته بهرامی، تولیدکنندگان به این امید که در آینده خاموشی‌ها کاهش یابد، در حال تولید هستند، اما با طرح‌هایی که وجود دارد بعید می‌دانم اتفاق خاصی رخ دهد و تا پایان سال ممکن است چیزی از بخش تولید باقی نماند. این فعال اقتصادی در ادامه گفت: باید در بلندمدت کار تقویت زیرساخت‌ها به بخش خصوصی واقعی سپرده شود. این فعال اقتصادی در تشریح سایر مشکلات کسب و کارهای خرد می‌گوید: با افزایش قطع برق، صرفاً ۱۳ روز

📌 **دیدار مدیرعامل شرکت گاز استان مرکزی با مدیر مخابرات استان مرکزی: تأکید بر هم‌افزایی مدیریتی در مسیر بهینه‌سازی مصرف انرژی**

مهدی کمال‌آبادی فراهانی، مدیرعامل شرکت گاز استان مرکزی، با حضور در شرکت مخابرات این استان، ضمن تبریک بازگشت علیرضا لطفی، مدیر مخابرات استان مرکزی از سفر معنوی حج، یز نقش تصمیم‌گیری‌های صحیح مدیریتی در ایجاد بسترهای فناوریانه جهت مصرف بهینه انرژی تأکید کرد. در این دیدار صمیمانه که در محل شرکت مخابرات استان مرکزی برگزار شد، مهدی کمال‌آبادی فراهانی ضمن قدردانی از تلاش‌های مجموعه مخابرات در توسعه زیرساخت‌های ارتباطی، بازگشت علیرضا لطفی از سفر معنوی حج را تبریک گفت و بر اهمیت پیوند میان نهادهای خدمات‌رسان در راستای تحقق اهداف ملی تأکید کرد.وی با اشاره به ظرفیت‌های فضای مجازی و نقش آن در اصلاح الگوی مصرف انرژی، تصریح کرد: تصمیم‌گیری‌های مدیریتی صحیح می‌تواند با بهره‌گیری از ابزارهای دیجیتال، گامی مؤثر در مسیر پایداری انرژی و ارتقاء سطح خدمات باشد.علیرضا لطفی نیز در این دیدار، همکاری بین دستگاهی و تلاش جهادگونه برای حفظ و نگهداری منابع و زیرساخت‌های کشور را ضروری اجتناب‌ناپذیر خواند و آمادگی شرکت مخابرات را برای تعامل بیشتر با شرکت گاز اعلام کرد.

📌 **کسانیکه بدون گواهینامه اقدام به رانندگی نمایند مجرم شناخته شده و به دادگاه معرفی می شوند**

سرهنگ محمد پوروشمس رئیس پلیس راهنمایی و رانندگی استان در این خصوص عنوان داشت: برابر ماده ۷۲۲ قانون مجازات اسلامی هر کس بدون گواهینامه رسمی اقدام به رانندگی نماید مجرم محسوب شده و برای بار اول به حبس تعزیری تا دو ماه و در صورت ارتکاب مجدد به دو ماه تا شش ماه حبس محکوم خواهد شد. از این رو پلیس راهور در اجرای این قانون و مطابق با ماده ۱۰ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی در صورتی که شخصی بدون داشتن گواهینامه اقدام به رانندگی نماید، وسیله نقلیه وی را متوقف و راننده را به مرجع قضائی معرفی می نماید.

سرهنگ پوروشمس در ادامه این خبر افزود از آنجایی که شاهد روند رو به رشد رانندگی بدون گواهینامه خصوصا در بین جوانان و جوانان هشتمین طرح ویژه برخورد با آندسته از متخلفین در دستور کار پلیس راهور قرار دارد.

وی بحث مهمی از این موضوع را متوجه والدین دانست چرا که برخی از والدین با خودشان اجازه رانندگی را به فرزندان خود می دهند و یا اینکه وسیع خودرو را در دسترس کودکان قرار میدهند و این امکان را برای آنان فراهم می‌کنند تا بدون از چشمان آنها از خودرو استفاده کنند غافل از اینکه این اقدام می تواند تبعات ناگواری برای افراد فاقد گواهینامه و خود آنان بوجود آورد. رئیس پلیس راهنمایی و رانندگی استان در پایان به والدین توصیه نمود به این موضوع کاملا توجه داشته باشند و به هیچ وجه به کودکان و نوجوانان فاقد گواهینامه اجازه رانندگی رو ندهند.

📌 **اضافه‌شدن بخش ویژه‌نمایشنامه‌نویسی به چهاردهمین جشنواره تئاتر استانی البرز**

البرز – محمد زنجیر کهن:به گزارش روابط عمومی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان البرز، ابراهیم شریفی، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی البرز، با اشاره به انتشار فراخوان چهاردهمین جشنواره تئاتر استانی البرز گفت: این رویداد هنری با هدف ارتقای کیفیت تولیدات نمایشی و حمایت از گروه‌های تئاتری استان، با همراهی انجمن هنرهای نمایشی و در دو بخش صحنه‌ای و نمایشنامه‌نویسی برگزار می‌شود. شریفی افزود: امسال علاوه بر بخش اجرهای صحنه‌ای، بخش مجزایی برای نمایشنامه‌نویسی ویژه هنرمندان بومی استان در نظر گرفته شده تا فرصتی تازه برای بروز خلاقیت و حمایت از نویسندگان جوان فراهم شود.

به گفته‌ی وی در فراخوان اعلام شده، موضوعاتی چون تقویت هویت ایرانی –اسلامی، همبستگی ملی، آرمان‌های انقلاب و دفاع مقدس، امید اجتماعی، محیط زیست، نقش زن و خانواده، هوش مصنوعی و… به عنوان محورهای محتوایی مورد تأکید قرار گرفته‌اند. گروه‌های نمایشی برای ثبت نام، مقررات و ضوابط مندرج در فراخوان را رعایت نمایند.

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی البرز با بیان اینکه هدف جشنواره فراهم کردن رقابت سالم، شناسایی استعدادها و تقویت جایگاه تئاتر در استان است، از همه گروه‌های نمایشی و نویسندگان شرکت کرد تا در این رویداد شرکت کنند.شایان ذکر است؛ ثبت نام درجشنواره تئاتر استانی البرز بر اساس زمان بندی اعلام شده از دهم تا سی‌ویکم مردادماه انجام می‌شود، بااینیی آثار در مهرماه و برگزاری جشنواره از ۱۲ تا ۱۵ آبان صورت خواهد گرفت.

بحران پوسیدگی صنعتی

✎ **عر شیبا حسن پور** – مرکز پژوهش‌های مجلس در یک گزارش، الزامات بازسازی و نوسازی صنایع را بررسی کرده است. آمارها نشان می‌دهد که پس از آغاز دور جدید تحریم‌ها در سال ۱۳۹۷، خالص سرما به‌گذاری در بخش صنعت کاهش قابل توجهی داشته است.

عر شیبا حسن پور در جریان بازدید از یک کارخانه تولید فولاد در استان خراسان جنوبی.

دستیابی به فناوری روزآمد یکی از متغیرهای اساسی رقابت‌پذیری و بهره‌وری صنعتی محسوب می‌شود، بااین‌وجود بسیاری از واحدهای صنعتی در ایران با مشکل نوسازی صنعتی روبه‌رو هستند. براساس آمارها ۳۲ درصد از واحدهای صنعتی کوچک، به‌دلایلی نظیر فرسودگی فناوری تولید، با ظرفیتی کمتر از ۵۰ درصد در حال فعالیت هستند. همچنین روند تغییرات در یک دهه گذشته نشان می‌دهد که تعداد واحدهای صنعتی غیرفعال به طور مستمر در حال افزایش بوده است.

بسیاری از واحدهای صنعتی به دلایلی ازجمله کمبود نقدینگی، فرسودگی ماشین‌آلات، ضعف تکنولوژی و سایر عوامل مشابه، از چرخه تولید خارج شده‌اند. براساس گزارش منتشر شده توسط مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی که به بررسی «لزومات و چالش‌های بازسازی و نوسازی صنایع ساختمحور در ایران» پرداخته است؛ برای اجرای موفق طرح نوسازی و بازسازی خطوط تولید واحدهای صنعتی، تعیین صنایع اولویت‌دار برای اخذ انواع حمایت‌ها ضروری است. برهمین‌اساس لازم است استراتژی توسعه صنعتی تدوین شده و در گام نخست برنامه نوسازی و به‌روزرسانی تجهیزات برای صنایع پیشران اجرایی شود. درهمین‌حال در این گزارش تأکید شده که مهم‌ترین مشکل پیش روی متولیان و واحدهای صنعتی متقاضی نوسازی و به‌روزرسانی تجهیزات، «تامین مالی پایدار طرح‌های بازسازی و نوسازی واحدهای صنعتی» است.

در دنیای کنونی بهبود وضعیت اقتصادی کشورها در گروی رشد اقتصادی است و این امر جزء از طریق افزایش سرمایه‌گذاری در امور تولیدی میسر نخواهد بود. از آنجا که توسعه ظرفیت‌های تولیدی، مستلزم بهره‌گیری از فناوری‌های بروز و ماشین‌آلات پیشرفته است، سیاست‌گذاری برای بازسازی و نوسازی خطوط تولید، یک رکن مؤثر در تحقق‌بخشی به رشد اقتصادی سریع و مستمر محسوب می‌شود. در همین راستا، یکی از کلیدی‌ترین احکام قانونی مصوب شده در سنوات گذشته، بند «ح» ماده ۴۶ قانون برنامه ششم توسعه است که صراحتا به نوسازی و بازسازی صنایع تأکید دارد. اما به‌رغم گذشت نزدیک به هفت سال از تصویب این حکم قانونی، شواهد موجود از عدم اجرای کامل این حکم قانونی و وضعیت نامساعد ماشین‌آلات و فناوری‌های خطوط تولید اغلب واحدهای صنعتی کشور حکایت می‌کند.

به استناد داده‌های ارائه‌شده توسط مرکز آمار ایران، رشد منفی تشکیل سرمایه ثابت ناخالص داخلی در ماشین‌آلات در نیمی از سال‌های دهه ۱۳۹۰، به‌ویژه رشد منفی ۳۸.۹ درصد در سال ۱۳۹۱، رشد منفی ۳۳.۶ درصدی در سال ۱۳۹۷ و رشد منفی ۱۹.۵ درصدی در سال ۱۳۹۸، یک‌سوم، به‌معنای بیشی گرفتن هزینه استهلاک ماشین‌آلات واحدهای صنعتی از مقدار سرمایه‌گذاری‌های جدید انجام شده در ماشین‌آلات و تجهیزات است و ازسوی‌دیگر از این واقعیت حکایت می‌کند که در فضای کشور، انگیزه‌ای برای سرمایه‌گذاری در نوسازی ماشین‌آلات و تجهیزات مستهلک واحدهای صنعتی وجود ندارد.

همچنین، جهش‌های رخ داده در نرخ ارز از سال ۱۳۹۷ تاکنون، هزینه به‌روزرسانی و جایگزینی ماشین‌آلات خطوط تولید را به‌طور فزاینده افزایش داده است؛ به‌نحوی‌که، خرید ماشین‌آلات بروز و نوسازی خطوط تولید برای تولیدکنندگان بسیار پرهزینه و در برخی موارد غیرممکن شده است. ادامه فعالیت با ماشین‌آلات منسوخ، به‌جز آنکه رقابت‌پذیری و تولیدات داخلی را در مقابل تولیدات خارجی رقیب از نظر تنوع، به‌روز بودن و کیفیت محصولات کاهش می‌دهد، به‌دلیل فرسودگی ماشین‌آلات منجر به افزایش هزینه تولید شده و سودآوری واحدهای تولیدی را کاهش می‌دهد. ادامه حیات واحدهای صنعتی فعال در بلندمدت با ماشین‌آلات مستهلک امکان‌پذیر نیست و ناکامی واحدهای صنعتی در به‌روزرسانی ماشین‌آلات و تجهیزات خطوط تولید، کلیدی‌ترین عامل محدودکننده ظرفیت رشد اقتصادی کشور طی

دست‌یابی به فناوری روزآمد یکی از متغیرهای اساسی رقابت‌پذیری و بهره‌وری صنعتی محسوب می‌شود، بااین‌وجود بسیاری از واحدهای صنعتی در ایران با مشکل نوسازی صنعتی روبه‌رو هستند. براساس آمارها ۳۲ درصد از واحدهای صنعتی کوچک، به‌دلایلی نظیر فرسودگی فناوری تولید، با ظرفیتی کمتر از ۵۰ درصد در حال فعالیت هستند. همچنین روند تغییرات در یک دهه گذشته نشان می‌دهد که تعداد واحدهای صنعتی غیرفعال به طور مستمر در حال افزایش بوده است.

عر شیبا حسن پور در جریان بازدید از یک کارخانه تولید فولاد در استان خراسان جنوبی.

کیفیت سرمایه صنعتی و بهره‌وری در کشور

بررسی روند تشکیل سرمایه در کشور طی دهه اخیر گویای این واقعیت است که اقتصاد کشور در دهه آتی با محدودیت جدی در یکی از کلیدی‌ترین عوامل تعیین‌کننده ظرفیت رشد اقتصادی مواجه است و این مساله ضرورت نوسازی ینگله‌های صنعتی را دوچندان می‌کند. در طی دهه‌اخیر به‌ویژه هم‌زمان با بازگشت دور جدید تحریم‌ها و افزایش‌های مکرر در نرخ ارز، تشکیل سرمایه روند نزولی به خود گرفته، درحالی که استهلاک سرمایه به‌طور فزاینده‌ای افزایش یافته است. براساس آمارهای بانک مرکزی به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵، تشکیل سرمایه ثابت ناخالص طی اسال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۱ به میزان ۴۸ درصد کاهش‌یافته و رقم تشکیل سرمایه ثابت ناخالص، از ۵۲۵ هزارمیلیارد تومان در سال ۱۳۹۰ به ۲۷۵ هزارمیلیارد تومان در سال ۱۴۰۱ تقلیل پیدا کرده است. اگر از رقم تشکیل سرمایه ثابت ناخالص، استهلاک سرمایه را کم کنیم، ملاحظه می‌شود در طی دوره مورد بررسی، تشکیل سرمایه ثابت خالص حدود ۹۸ درصد کاهش‌یافته و از ۳۴۵ هزارمیلیارد تومان در سال ۱۳۹۰ به ۹۹هزارمیلیارد تومان در سال ۱۴۰۱ افول کرده است.

این آمار نشان می‌دهد که بخش عمده‌ای از سرمایه‌گذاری‌هایی که در اقتصاد کشور در حال انجام شدن است، به‌دلیل مستهلک و فرسوده بودن تجهیزات و خطوط تولید، صرف جبران استهلاک می‌شود و در عمل از محل سرمایه‌گذاری‌های جدید، ظرفیت‌های جدید چندانیه به اقتصاد کشور افزوده نمی‌شود.

لازم به ذکر است که مستهلک و فرسوده بودن ماشین‌آلات و خطوط تولید واحدهای صنعتی، زمانی مشخص‌تر می‌شود که روند تشکیل سرمایه را به تفکیک دو بخش «ساختمان» و «ماشین‌آلات» مورد بررسی قرار دهیم. تشکیل سرمایه در هر دو بخش ساختمان و ماشین‌آلات روندی نزولی داشته است، اما تشکیل سرمایه در بخش ماشین‌آلات در طی دهه گذشته، ۵۶ درصد و بخش ساختمان ۴۱ درصد کاهش‌ناشته است. بررسی میزان تشکیل سرمایه در ماشین‌آلات و لوازم کسب‌وپکار نیز گویای آن است که به علت مستهلک بودن خطوط تولید، تشکیل سرمایه در ماشین‌آلات و لوازم کسبوکار در دو بخش «صنایع و معادن» و «خدمات»، افول چشم‌گیری را تجربه کرده است. به‌این‌صورت که تشکیل سرمایه در ماشین‌آلات کسبوکارهای فعال در بخش صنایع و معادن ۵۷ درصد و در بخش خدمات ۵۹ درصد کاهش یافته است. درواقع، فرسودگی ماشین‌آلات خطوط تولید و ناکامی در اجرای طرح نوسازی صنایع، در عمل منجر به آن شده که بخش قابل‌توجهی از سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در اقتصاد کشور، صرف جبران استهلاک سرمایه و حفظ ظرفیت‌های تولیدی موجود شود. براساس آمارهای انتشاریافته توسط سازمان ملی بهره‌وری به‌واسطه مستهلک‌شدن سرمایه‌های فیزیکی، متوسط رشد بهره‌وری کل عوامل تولید در بخش صنعت طی دهه ۱۳۹۰، منفی ۰.۲ درصد برآورد شده است. همچنین، باید در نظر داشت که ایران دارای یکی از بالاترین میزان شدت مصرف انرژی در جهان است. میزان شدت مصرف انرژی در ایران ۲ برابر چین و ۲٫۵ برابر متوسط جهانی است. با توجه به آنکه تجهیزات و ماشین‌آلات فرسوده مصرف انرژی بالایی دارند، لذا، یک عامل اصلی توضیح‌دهنده در بالا بودن شدت مصرف انرژی در کشور نسبت به میانگین جهانی، مستهلک بودن سرمایه‌های فیزیکی کشور است.

وضعیت واحدهای صنعتی مستقر در شهرک‌های صنعتی

براساس آمارهای ارائه‌شده توسط سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، بیش از ۵۲ هزار واحد صنعتی در شهرک‌ها و نواحی صنعتی

کشور به بهره‌برداری رسیده است که از این تعداد حدود ۴۵ هزار و ۴۹۸ واحد صنعتی فعال و حدود ۶۵۸۹ واحد صنعتی غیرفعال هستند. از کل واحدهای به بهره‌برداری رسیده تعداد ۴۸ هزار و ۱۲۴ (حدود ۹۲ درصد) از واحدهای صنعتی خرد و کوچک، تعداد ۳۰۶۴ واحد صنعتی (۶ درصد) با مقیاس متوسط و تنها ۸۹۹ واحد صنعتی (۲ درصد) در مقیاس بزرگ هستند. همچنین، از میان واحدهای صنعتی فعال در شهرک‌های صنعتی نیز حدود ۱۳ هزار و ۸۸۲ واحد صنعتی (۳۱ درصد) با ظرفیت بالای ۷۰ درصد مشغول به فعالیت هستند. تعداد ۱۷ هزار و ۱۱۴ واحد صنعتی (۳۸ درصد) حدود ۵۰ تا ۷۰ درصد از ظرفیت خود را به‌کار گرفته‌اند و حدود ۱۴ هزار و ۵۰۱ واحد صنعتی (۳۲درصد) با ظرفیت کمتر از ۵۰ درصد مشغول به فعالیت هستند.

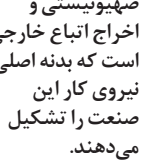
تحریم عامل تعطیلی

به استناد آمارهای ارائه‌شده توسط سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، طی نیمه دوم دهه ۹۰ شمسی به‌شمار واحدهای صنعتی غیرفعال، به‌طور قابل‌توجهی افزوده شده است. از ۶۵۸۸ واحد صنعتی غیرفعال، حدود ۲۶۹۶ واحد صنعتی (۵۶ درصد از واحدهای صنعتی غیرفعال) در فاصله سال‌های ۱۳۹۶ تاکنون تعطیل شده‌اند. درواقع، با بازگشت دور جدیدی از تحریم‌ها، محیط کسبوکار پیرامون فعالان اقتصادی بیش از گذشته متغیر، بی‌ثبات و نامساعد شده. اقتصاد کشور انواع شوک‌های قیمتی و ارزی را تجربه کرد و این شرایط در کنار نارسایی در تامین مواد اولیه و مستهلک بودن ماشین‌آلات و تجهیزات، آثار نامساعدی را بر بخش مولد اقتصاد کشور برجای گذاشت؛ به شکلی‌که، بخشی از واحدهای تولیدی تعطیل شدند و برخی دیگر به ادامه فعالیت در زیر ظرفیت بهینه ادار شدند و بیم آن می‌رود که با ادامه این شرایط واحدهای بیشتری به ورطه تعطیلی گرفتار شوند.

جرایب تعطیلی واحدهای صنعتی

گزارش منتشر شده توسط مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی به دلایل تعطیلی واحدهای صنعتی مستقر در شهرک‌های صنعتی پرداخته است. براساس این گزارش ۵۲۶ درصد از واحدهای صنعتی‌غیرفعال در شهرک‌های صنعتی به‌دلیل کمبود نقدینگی، ۱۶.۹ درصد از واحدهای صنعتی تعطیل شده در شهرک‌های صنعتی به‌دلیل عدم تقاضای بازار، نزدیک به ۴ درصد از واحدهای صنعتی به‌دلیل اختلاف فی‌مابین شرکا، نزدیک به ۴ درصد از واحدهای صنعتی‌غیرفعال به‌دلیل عدم تامین مواد اولیه، حدود ۱.۲ درصد از واحدهای صنعتی غیرفعال به‌دلیل فرسودگی ماشین‌آلات و ضعف تکنولوژی، ۰.۹ درصد از واحدهای صنعتی تعطیل به موجب مشکلات زیرساختی، ۰.۸ درصد از واحدهای‌غیرفعال به‌دلیل مشکلات قضایی و حدود ۲۰ درصد از واحدهای صنعتی تعطیل در شهرک‌های صنعتی نیز به‌دلیل مواجهه با ترکیبی از مشکلات اشاره شده از ادامه فعالیت بازمانده‌اند.

همچنین، بررسی توزیع استثنای عوامل مؤثر در تعطیل شدن واحدهای صنعتی، گویای آن است که چالش ضعف در ماشین‌آلات و تجهیزات در استان‌های ایلام، لرستان، خراسان جنوبی، یزد، مازندران، چهارمحال و بختیاری، اردبیل، سمنان، کهگیلویه و بویراحمد، کردستان و اصفهان، بیش از میانگین سطح کشور است. ازسوی‌دیگر، تلفیق سهم واحدهای تعطیل که با به‌دلیل ضعف در ماشین‌آلات و تجهیزات غیرفعال هستند و با‌دلیل مجموعه‌ای از مسائل ازجمله نارسایی در تامین مواد اولیه، کمبود نقدینگی، مستهلک بودن ماشین‌آلات و… تعطیل شده‌اند، گویای آن است که ضعف تکنولوژی در کنار سایر مسائل موجب تعطیلی نزدیک به نیمی از واحدهای‌غیرفعال در استان‌های صنعتی کشور شده است. نزدیک به ۴۸ درصد از واحدهای صنعتی‌غیرفعال در استان زنجان و ۴۷ درصد از واحدهای صنعتی تعطیل در استان اصفهان به‌دلیل مجموعه‌ای از مسائل از-جمله فرسودگی ماشین‌آلات تعطیل شده‌اند.

کاهش فعالیت‌های ساختمانی به دلیل تهاجم ۱۲روزه رژیم صهیونیستی و اخراج اتباع خارجی است که بدنه اصلی نیروی کار این صنعت را تشکیل می‌دهند.

اجرای موفق طرح بازسازی و نوسازی صنایع

موفقیت در اجرای طرح نوسازی و بازسازی واحدهای صنعتی، مستلزم ایجاد مجموعه‌ای از شرایط است. در درجه نخست آنکه باید دسترسی به ماشین‌آلات و فناوری موردنظر به‌لحاظ مالی امکان‌پذیر باشد. در محیط اقتصادی کشور، سرمایه‌گذاری برای نوسازی خطوط تولید توجیه اقتصادی داشته باشد. ازسوی‌دیگر دسترسی کشور به ماشین‌آلات و فناوری‌های روز نیز باید فراهم باشد و امکان‌پذیری فنی برای کشور وجود داشته باشد. در نهایت نیاز است که سرمایه‌گذاری قابل توجهی بر روی سرمایه‌های انسانی و تحقیق و توسعه شود.

بااین‌وجود موانع متعددی در این بخش به چشم می‌خورد که به‌طور کلی عبارت‌اند از: چالش‌های پیش روی بازسازی و نوسازی واحدهای صنعتی، مشکلات فرآوری امکان‌پذیری فنی، چالش‌های فرآوری امکان‌پذیری اقتصادی؛ کاستی‌های فرآوری امکان‌پذیری مالی و چالش‌های فرآوری ارتقای ظرفیت جذب و به‌کارگیری تکنولوژی‌های جدید.

راهکار گذر از کاستی‌های فرسودگی

موفقیت در اجرای پروژه نوسازی و بازسازی خطوط تولید و ماشین‌آلات واحدهای صنعتی، نیازمند ایجاد چهار نوع امکان‌پذیری شامل امکان‌پذیری فنی، امکان‌پذیری اقتصادی، امکان‌پذیری مالی و ارتقای ظرفیت جذب تکنولوژی‌های جدید در صنایع است. از پیش‌نیازهای اساسی برای اجرای موفق طرح نوسازی و بازسازی خطوط تولید واحدهای صنعتی، تعیین بخش‌ها و صنایع حائز اولویت برای اخذ انواع حمایت‌هاست و با وجود اهمیت نوسازی و به‌روزرسانی تجهیزات واحدهای صنعتی، اما ضعف و تنگنای قانونی در نوسازی و بازسازی و فقدان ضمانت اجرایی قوانین موجود در عمل موجب شده است که حمایت‌ها و تسهیلات لازم به‌قدر کافی در اختیار واحدهای متقاضی نوسازی و بازسازی قرار نگیرد.

بر این اساس ضروری است در شرایط حاضر «لایحه حمایت از بازسازی و نوسازی صنایع پیشران» که از الزام اجرایی بالا برخوردار باشد، تدوین و تصویب شود. در نوسازی و به‌روزرسانی صنایع، سازمان‌های نظیر سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو)، سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران

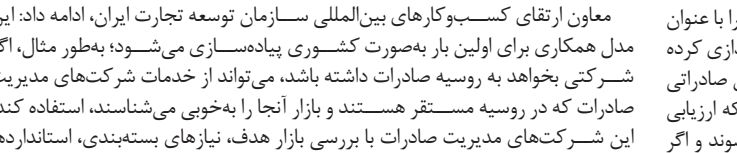
و نهضت احیای واحدهای اقتصادی به‌عنوان متولیان امر نقش‌آفرینی می‌کنند. ازاین‌رو، ضروری است در لایحه پیشنهادی، تقسیم کار مشخصی فی‌مابین این سازمان‌ها انجام گیرد و متولی واحد برای امر نوسازی و بازسازی تعیین شود. همچنین، با توجه به آنکه مهم‌ترین چالش فرآوری متولیان و واحدهای صنعتی متقاضی نوسازی و به‌روزرسانی تجهیزات، تامین مالی پایدار طرح‌های بازسازی و نوسازی واحدهای صنعتی است، لذا ضرورت دارد که لایحه پیشنهادی انواع حمایت‌های پولی، مالی، تجاری و… را به‌شرح ذیل دربرگیرد:
-اصلاح مأموریت صندوق صنایع پیشرفته با هدف حمایت از بازسازی و نوسازی ماشین‌آلات و تجهیزات خطوط تولید صنایع پیشران.
-اعطای سهم مشخصی از تسهیلات ارزی صندوق توسعه ملی (با تایید وزارت صمت) برای واردات ماشین‌آلات و تجهیزات مورد نیاز واحدهای صنعتی مشمول به‌روزرسانی، توسعه ابزارهای جدید تامین مالی و بهره‌گیری از ابزار تامین مسالی زنجیرهای در واردات ماشین‌آلات و تجهیزات مورد نیاز واحدهای صنعتی مشمول به‌روزرسانی.
-تبدیل منابع مالی پیش‌بینی شده در بودجه‌های سنواتی.
-تسری مشوق‌های مالی در نظر گرفته شده در بند «ب» ماده ۱۱ قانون جهش تولید دانش‌بنیان (در قالب در نظر گرفتن اعتبارات مالیاتی قابل قبول) برای ارتقا و نوسازی خطوط تولید واحدهای صنعتی، پذیرش هزینه اضافی استهلاک در خصوص سرمایه‌گذاری‌های انجام شده برای بازسازی و نوسازی ماشین‌آلات و تجهیزات خطوط تولید.

- معافیت حقوق گمرکی برای واردات ماشین‌آلات با فناوری روز دنیا جهت جایگزینی با ماشین‌آلات فرسوده.

نایبرئیس کمیسیون کشاورزی اتاق ایران، تأکید کرد: خاموشی‌های گسترده و بی‌برنامه، نەن‌تها به تولید محصول در مزرعه آسیب می‌زند، بلکه کل زنجیره تأمین و صنایع تبدیلی کشاورزی را وارد مرحله‌ای از زیان جدی کرده است؛ این قطعی‌ها باعث پایین‌آمدن تولید، افزایش هزینه‌های تعمیرات و نگهداری تجهیزات آبیاری و حتی آسیب به جاهای آب ـ از جمله ریزش و تخریب آنها ـ می‌شود که در نهایت، زیرساخت‌های حیاتی بخش کشاورزی را فرسوده و امنیت غذایی کشور را با تهدیدی جدی مواجه می‌کند.

او با بیان اینکه موضوع «اترازی انرژی» از یک چالش فنی صرف فراتر رفته و اکنون به یک بحران اقتصادی و اجتماعی در بخش کشاورزی بدل شده، گفت: در غیاب یک سیاست پایدار و هدفمند برای تامین برق در مناطق کشاورزی، ما با کاهش ظرفیت تولید، افزایش هزینه‌ها و ناتوانی در تامین محصولات تازه‌خوری در بازار داخلی مواجه شدیم. این فقط مشکل کشاورز نیست؛ این زنگ خطر برای امنیت غذایی کشور است. بر اساس گفته‌های هاشمی، خاموشی‌های مکرر و ناپایدار در مناطق روستایی و کشاورزی، مستقیماً فعالیت‌های کلیدی مانند پمپاژ آب، مدیریت گلخانه‌ها و کارگاه‌های فرآوری را مختل می‌کند. او گفت: وقتی تامین انرژی قطع می‌شود، بسیاری از مراحل زراعی و تولیدی متوقف می‌شوند و این در حالی است که در کشاورزی، زمان و شرایط محیطی نقشی حیاتی دارد.

الزامات رشد ۳ برابری ارزش صادرات

آمادگی لازم را نداشته باشند، در زنجیره‌ای از همکاری با شرکت‌های مدیریت صادرات EMC قرار می‌گیرند تا صادرات از طریق این شرکت‌ها انجام شود.

معاون ارتقای کسب‌وپکارهای بین‌المللی سازمان توسعه تجارت ایران، ادامه داد: این مدل همکاری برای اولین بار به‌صورت کشوری پیاده‌سازی می‌شود؛ به‌طور مثال، اگر شرکتی بخواهد به روسیه صادرات داشته باشد، می‌تواند از خدمات شرکت‌های مدیریت صادرات در روسیه مستقر هستند و بازار آنجا را به‌خوبی می‌شناسند، استفاده کند؛ این شرکت‌های مدیریت صادرات با بررسی بازار هدف، نیازهای بسته‌بندی، استانداردها

^[1] نایبرئیس کمیسیون کشاورزی اتاق ایران، تأکید کرد: خاموشی‌های گسترده و بی‌برنامه، نەن‌تها به تولید محصول در مزرعه آسیب می‌زند، بلکه کل زنجیره تأمین و صنایع تبدیلی کشاورزی را وارد مرحله‌ای از زیان جدی کرده است؛ این قطعی‌ها باعث پایین‌آمدن تولید، افزایش هزینه‌های تعمیرات و نگهداری تجهیزات آبیاری و حتی آسیب به جاهای آب ـ از جمله ریزش و تخریب آنها ـ می‌شود که در نهایت، زیرساخت‌های حیاتی بخش کشاورزی را فرسوده و امنیت غذایی کشور را با تهدیدی جدی مواجه می‌کند

^[2] او با بیان اینکه موضوع «اترازی انرژی» از یک چالش فنی صرف فراتر رفته و اکنون به یک بحران اقتصادی و اجتماعی در بخش کشاورزی بدل شده، گفت: در غیاب یک سیاست پایدار و هدفمند برای تامین برق در مناطق کشاورزی، ما با کاهش ظرفیت تولید، افزایش هزینه‌ها و ناتوانی در تامین محصولات تازه‌خوری در بازار داخلی مواجه شدیم

^[3] بر اساس گفته‌های هاشمی، خاموشی‌های مکرر و ناپایدار در مناطق روستایی و کشاورزی، مستقیماً فعالیت‌های کلیدی مانند پمپاژ آب، مدیریت گلخانه‌ها و کارگاه‌های فرآوری را مختل می‌کند

^[4] وقتی تامین انرژی قطع می‌شود، بسیاری از مراحل زراعی و تولیدی متوقف می‌شوند و این در حالی است که در کشاورزی، زمان و شرایط محیطی نقشی حیاتی دارد

روزنامهٔ «مذاقتصاد»

شنبه ۰۹ اسفند ۱۴۰۴ | شماره ۸۷۱ www.marzeghtesad.ir

مهاجرت صربینانور به آتن

در جامعه صربستان و به ویژه ورزش‌دوستان این کشور، کمتر کسی است که جایگاه جوکوویچ را بین آنها داشته باشد و معمولاً مردم صربستان، روی پرافتخارترین تیسور جهان در مسابقات گرندهاسلم به عنوان یکی از محبوبترین افراد این کشور حساب باز می‌کنند. جوکوویچ در سال‌های اخیر، بارها در کنار دولت و رئیس‌جمهور صربستان قرار گرفته اما حالا همراهی او با اعتراضات دانشجویی در این کشور باعث شده تا او حداقل برای مدتی کوتاه، قید زندگی در کشورش را بزند و برای شرایطی ایدئال، به آتن پایتخت یونان نقل مکان کند. این ماجرا زمانی آغاز شد که او در مسابقات ویلمدون، پس از پیروزی‌هایش، حرکتی نمادین انجام داد که به شعار اعتراضی «Pumpaj» اشاره داشت؛ شعاری که در تجمعات مردم و دانشجویان علیه دولت کار می‌رود. همین موضوع باعث شد رابطه‌ای که سال‌ها میان دولت صربستان و جوکوویچ دوستانه و حمایتی بود، ناگهان دچار تنش شود.

رسانه‌های حامی رئیس‌جمهور صربستان، الکساندر ووچچ، به‌شدت به جوکوویچ تاختند و او را خائن خواندند. هرچند خود ووچچ کوشید موضعی ملایم‌تر بگیرد و گفت که جوکوویچ برای صربستان افتخارهای بزرگی آفریده و حتی اگر علیه او صحبت کند یا از قباییش پشتیبانی نیست انتقاد تند از او کار اشتباهی خواهد بود. با شدت گرفتن فشارهای سیاسی و رسانه‌ای، جوکوویچ تصمیم گرفت به‌همراه خانواده‌اش صربستان را ترک کند و بلگراد را پشت سر گذاشته و اکنون در آتن مستقر شده است. فرزندانش در مدارس یونان ثبت‌نام شده‌اند و خود او نیز همراه پسرش در یکی از باشگاه‌های تنیس آتن به تمرین پرداخته است. این تغییر محل اقامت تنها به زندگی شخصی محدود نمی‌شود؛ چرا که جوکوویچ مالک تورنمنت ATP بلگراد است و طبق گزارش‌ها قصد دارد از نوامبر آینده این مسابقات را نیز به آتن منتقل کند. هدف از این جابه‌جایی، هم ایجاد فضایی آرام‌تر برای خانواده و هم دور شدن از فضای پرتنش سیاسی و رسانه‌ای صربستان عنوان شده است.

.....

مداخله استقلال در قطر جراحی

می‌کند

مدافع ازبکستانی استقلال خواهان جراحی زانوی خود در قطر شده است.
رستم اشورماتوف مدافع ازبکستانی و تازه‌وارد استقلال در جریان تمرینات پیش‌فصل دچار مصدومیت شدید شد و بعد از پیگیری‌ها مشخص شد که با پارگی رباط صلیبی روبرو است. اشورماتوف که با بدنشانی باید ماهه دور از فوتبال باشد، احتمالاً نامش از لیست تیم خارج خواهد شد و نیم فصل با بهبودی نسبی می‌تواند برگردد.
این مدافع ازبکستانی در آخرین خواسته خود از مسئولان استقلال ، خواهان جراحی در کمپ اسپایر قطر شده اما این مسئله هنوز با موافقت آبی پوشان مواجه نشده است.
مسئولان استقلال قصد دارند اشورماتوف را متقاعد به جراحی در داخل ایران کنند و به همین خاطر باید جلسه‌ای با او داشته باشند. از طرف دیگر استقلال هنوز اقدامی برای انجام جراحی مدافع ازبک در خارج از ایران انجام نداده و همه چیز به روزهای آینده موکل شده است.

.....

خرید جدید استقلال خداحافظی کرد

سعید سحرخیزان با انتشار یک استوری احساسی، رسماً از هم‌تیمی‌هایش در اورنبرگ خداحافظی و برایشان آرزوی موفقیت کرد.

سعید سحرخیزان، مهاجم ایرانی باشگاه اورنبرگ، با انتشار یک استوری در صفحه اینستاگرامش، از هم‌تیمی‌های خود خداحافظی کرد و برای آن‌ها در ادامه مسیر آرزوی موفقیت کرد.این خداحافظی نشان‌دهنده پایان رسمی حضور او در فوتبال روسیه و آغاز فصل جدیدی از دوران حرفه‌ای‌اش در ایران است. سحرخیزان که فصل گذشته عملکرد خوبی در لیگ برتر روسیه داشت، حالا پس از توافق کامل میان باشگاه استقلال و اورنبرگ، آماده بازگشت به فوتبال ایران شده است.

طبق برنامه‌ریزی انجام‌شده، این بازیکن امشب وارد تهران می‌شود تا پس از حضور در باشگاه استقلال، قرارداد رسمی خود را امضا کرده و رسماً به‌عنوان یکی از خریدهای مهم تابستانی آبی‌پوشان معرفی شود.

.....

❖ **پیوستن پسر رونالدینیو به هال سیتی**
باشگاه هال‌سیتی که در چمپیونشیپ (دسته دوم فوتبال انگلیس) رقابت می‌کند، اعلام کرد که با ژوان مندز، پسر رونالدینیو، قرارداد یکساله امضا کرده‌ است. این بازیکن ۲۰ ساله در دهه‌های پایه بارسلونا پرورش یافت و در سال ۲۰۲۴ به برنلی پیوست. او به‌طور منظم برای تیم زیر ۲۱ سال برنلی بازی کرد، اما اوایل امسال از این تیم جدا شد. قرارداد جدید با هال‌سیتی شامل گزینه تمدید برای یک سال دیگر است. مندز پس از امضای قرارداد گفت: «تجربه کردن سبک‌های مختلف فوتبال بسیار خوب است. برزیل سبک خاص خود را دارد، در اسپانیا متفاوت است و در انگلیس هم همین‌طور. فکر می‌کنم بازی در کشورهای مختلف جنبه‌های زیادی به مهارت‌هایم اضافه می‌کند.»

پرسپولیس در شرایطی به مصاف ذوب‌آهن می‌رود که با توجه به سه شکست متوالی اخیر همچنان حساسیت‌های زیادی درباره ترکیب ابتدایی سرخ‌ها و یازده بازیکنی که قرار است اوسمار به میدان بفرستد وجود دارد. از طرفی هر هفته و در آستانه هر مسابقه سرمربی برزیلی سرخ‌ها تغییراتی در ترکیب تیمش اعمال می‌کند که هم کم نیست اما منجر به تغییر نتیجه نمی‌شود.

از نسوی دیگر تعدد بازیکنان مصدوم و محرومی که سرخ‌ها برای بازی با ذوب‌آهن دارند ترکیب ابتدایی پرسپولیس در این مسابقه را مجهول‌تر کرده‌اند و مشخص نیست اوسمار می‌خواهد چه کند.
بسا این حصال مطابق انتظار احتمالاً پیام نیازمند باز هم دروازه‌بان اصلی تیمش خواهد بود چرا که با وجود دریافت گل‌های متعدد در هر بازی یکی دو مهر خوب هم دارد ضمن اینکه به نظر می‌رسد اوسمار چندان به امیررضا رفیعی اعتماد ندارد.

در خط دفاعی که بازیکنانش وضعیت خوبی ندارند یک تغییر اجباری صورت خواهد گرفت که البته شاید به نفع پرسپولیس باشد. با محرومیت دنیل گرا مجارستانی که در پنج بازی چهار کارت زرد گرفت و در این مسابقه غایب خواهد بود احتمالاً یعقوب برارچه به ترکیب اصلی باز خواهد گشت که باید دید چه کیفیتی ارائه می‌کند.
در دفاع چپ هم با تداوم مصدومیت میلاد محمدی که ظاهراً هنوز شرایط حضور در تمرینات گروهی را ندارد همچنان فرزین معامله‌گری را در ترکیب خواهیم دید با این تفاوت که بعد از کاهش تورم و کیودی زیر چشم او احتمالاً این بازیکن بدون گارد محافظ صورت بازی خواهد کرد.

در مرکز خط دفاع بعد از نمایش ضعیف پورعلی گنجی مقابل خیبر انظار تغییراتی می‌رود. طی دو سه روز گذشته حسین کنعانی‌زادگان به تمرینات برگشته و شاید در لیست قرار بگیرد اما بازگشتش به ترکیب بعید به نظر می‌رسد. در عین حال اوسمار در این پست سهیل صحرایی را هم در اختیار دارد که باید دید به او در اصفهان اعتماد خواهد کرد یا نه.

در خط میانی و در مرکز خط هافبک که اوسمار در بازی‌های نیم فصل دوم دچار سردرگمی عجیبی بوده و مدام بازیکنانش را جابه‌جا می‌کند شرایط بفرج‌تر شده است. میلاد سرلک در تمرین چهارشنبه از ناحیه مچ دست به شکلی جدی آسیب دید و این بازی را از دست داده و مارکو باکیچ هم غایب است. با این حساب اوسمار یا در پست هافبک دفاعی باید به عزایت‌زاده جوان اعتماد کند یا خداینده‌لو را یک خط عقب‌تر بیاورد. در عین حال سروش رفیعی هم بعد از تنبیه سه روزه مجوز تمرین گرفت و اگر با تیم به اصفهان برود شناس بازی خواهد داشت. در مرکز خط میایی احتمال استفاده از رضا شکاری هم به عنوان هافبک تهاجمی وجود دارد و شاید یک ترکیب جدیدی در مرکز خط میانی سرخ‌ها شکل بگیرد.

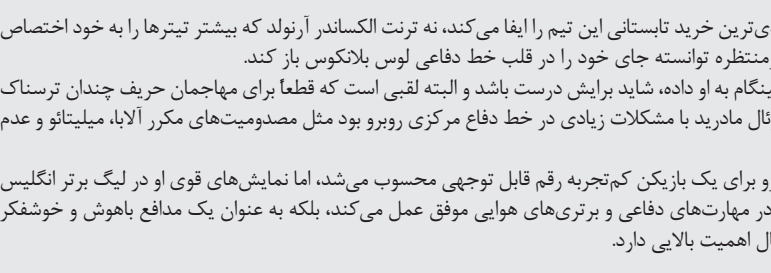
در کناره‌های خط میانی هم تردیدهایی اساسی وجود دارد. در چند روز گذشته اوستون اورونوف در تمرینات حضور فعال داشته و اگر مشکلی وجود نداشته باشد او به ترکیب باز خواهد گشت اما احتمال میدان دادن دوباره به بیفوما هم وجود دارد. در جناح راست نیز به نظر می‌رسد بالاخره نوبت محمد عمری باشد که فیکس می‌شود اما امید عالیشاه هم شرایط بازی در ترکیب اصلی را دارد و اگر پشت مهاجم بازی نکند شاید هافبک راست باشد. در خط حمله نیز وضعیت چندان شفاف نیست. ناگامی علیپور در گلزنی وضعیت او را نامطمئن کرده اما اوسمار هر هفته به او میدان می‌دهد. با وجود این امیرحسین محمودی هم فرم خوبی دارد و از طرفی سرگیف در بازی قبلی گل زده که باید دید از کدام بازیکنان به عنوان زوج خط حمله استفاده خواهد کرد.

خارجی‌های پرسپولیس گران اما ناکارآمد

اوستون اورونوف به عنوان گران‌ترین بازیکن ابتدای فصل اسکواد سرخ‌ها در نیم فصل نخست در یکی دو بازی درخشید، او در نیم فصل دوم و مقابل سپاهان هم یک سوپراستار بود اما بعد از آن مثل بیشتر بازی‌های نیم‌فصل اول با مصدوم بوده یا ناآماده و نمایش‌هایی که ارائه کرده نایم‌دکننده بوده است. مارکو باکیچ یکی از خریدهای ابتدای فصل که باشگاه بز می‌داد او را با رقم معقولی به خدمت گرفته در دو مقطع نسبتاً طولانی مصدوم بود و با اینکه در هفته‌های ابتدایی نمایش‌های امیدوارکننده‌ای ارائه می‌داد بشدت افت کرده و تا الان نتوانسته به همان فرم قبلی برگردد.

تیوی بیفوما با کلی سر و صدا به عنوان یکی از ستاره‌های فصل قبل که همه تیم‌های مدعی دنبالش بودند به پرسپولیس آمد اما در پنج فصل اول و در بازی خوب در سایر مسابقات با مصدوم بود یا ناکارآمد. در عین حال شرایط زندگی و حواشی این بازیکن باعث شد مدیرعامل باشگاه پرسپولیس علناً از او انتقاد کند.
یکی دیگر از خریدهای خارجی ابتدای فصل پرسپولیس سرزو اوریه بود که به عنوان بزرگ‌ترین و شناخته شده‌ترین بازیکن خارجی تاریخ لیگ برتر به پرسپولیس آمد اما بیماری، مصدومیت و مشکلات فنی‌اش باعث شد تا در نیم فصل کنار گذاشته شود و حالا خطر بازنشستگی او و دریافت رقمی گزاف، باشگاه پرسپولیس را تهدید می‌کند. پرسپولیس در نیم فصل دوم هم اقدام به جذب بازیکن خارجی کرده که آنها نیز خوب از آب در نیامده‌اند. ایگور سرگیف مهاجم ازبکستانی در شش بازی که به میدان رفته سه گل زده و ظاهراً آمار قابل قبولی دارد اما او هم بازیکنی نیست که بتواند یک تنه کار را برای تیمش در بیابورد و ستاره لقب بگیرد. دنیل گرا مدافع راست مجارستانی نیز در پنج بازی که به میدان رفت چیز خاصی ارائه نداد تا هواداران را دلگرم کند. او یک بازیکن معمولی نشان داد که با توجه به نمایش‌های ارائه داده هرگز نمی‌توان به کیفیتش خوشبین بود.

واقعیت اینکه از این تعداد بازیکن خارجی که حالا پنج تا از آنها در اختیار اوسمار هستند هیچ کدام در هفته‌های اخیر نتوانستند در شرایط بحرانی، پرسپولیس و اوسمار را نجات دهند و هیچ کدام در حد ستاره و بازیکن تاپ ظهور نکردند در حالی که می‌دانیم تقریباً بیشتر این بازیکنان نفرات گرانقیمتی هستند و جذب آنها برای پرسپولیس هزینه گزافی داشته است.

دین هویسن، مدافع مرکزی جوان و تازه‌وارد رئال مادرید، برخلاف انتظارها نقش کلیدی‌ترین خرید تابستانی این تیم را ایفا می‌کند، نه ترنت الکساندر آرنولد که بیشتر تیرتها را به خود اختصاص داده بود. این بازیکن که از بورنموث به مادرید منتقل شده، با ویژگی‌هایی متفاوت و غیرمنتظره آوازه‌اش جای خود را در قلب خط دفاعی لوس بلانکوس باز کند.

هویسن از لحاظ ظاهری ظریف و نحیف به نظر می‌رسد و لقب «اسپاگتی» که خود بلینگام به او داده، برایش درست باشد و البته لقبی است که قطعاً برای مهاجمان حریف چندان ترسناک به نظر نمی‌رسد اما عملکردش در میدان کاملاً برعکس این تصور است. در شرایطی که رئال مادرید با مشکلات زیادی در خط دفاع مرکزی روبرو بود مثل مصدومیت‌های مکرر آلابا، میلیتائو و عدم آمادگی اسنسیو، حضور هویسن گویی یک نفس تازه به تیم بخشیده است. اگرچه خرید این مدافع ۱۹ ساله در ابتدا کمی بحث‌برانگیز بود و مبلغ ۶۰ میلیون یورو برای یک بازیکن کم‌تجربه رقم قابل توجهی محسوب می‌شد، اما نمایش‌های قوی او در لیگ برتر انگلیس و حضورش در تیم ملی اسپانیا باعث شد این هزینه منطقی جلوه کند. هویسن نه تنها در مهارت‌های دفاعی و برتری‌های هوایی موفق عمل می‌کند، بلکه به عنوان یک مدافع باهوش و خوشفکر که بازی را از عقب هدایت می‌کند نیز شناخته می‌شود؛ چیزی که در دنیای مدرن فوتبال اهمیت بالایی دارد.

خیز دوباره درویش برای شکار مغانلو

یحیی گل‌محمدی سرمربی تیم فولاد

خوزستان درباره شرایط تیمش قبل از بازی پرسپولیس می‌گوید: «با توجه به اینکه در دو هفته ابتدایی نتوانستیم امتیازاتی به دست بیاوریم، بازی امروز برای ما یک فرصت مناسب است تا هم بازی خوبی ارائه کنیم و هم امتیاز بگیریم. هدف‌مان کسب امتیاز است. می‌دانیم بسا یکی از مدعیان اصلی لیگ بازی می‌کنیم و حریف نتایج خوبی در دو هفته ابتدایی گرفته است. انگیزه زیادی داریم. با توجه به تعطیلی لیگ، تمرینات خوبی انجام دادیم و تلاش کردیم نقاط ضعف‌مان را بیشتر پوشش بدهیم.

آماده روبرویی با پرسپولیس هستیم و در شرایطی قرار داریم که باید امتیاز خوبی از این دیدار بگیریم. امیدوارم بازی خوبی

از آب دربیایند و هسواداران لذت ببرند البته نقاط ضعفی داریم که باید برطرف کنیم. در دفاع کردن باید سختگیری بیشتری

داشته باشیم؛ مانند گلی که در دیدار با ملوان دریافت کردیم. باید بتوانیم خودمان باشیم و انگیزه خود را حفظ کنیم. دیدار

با پرسپولیس برای بازیکنان فرصتی است تا توانایی خودشان را نشان دهند. البته حریف هم انگیزه متفاوت و زیادی دارد،

اما بازیکنان فولاد باید تمرکز خوبی در زمین داشته باشند.» او با اشاره به جذب وحید امیری این طور می‌گوید: «بازیکنان

با ورود وحید امیری، انگیزه متفاوتی پیدا کرده‌اند. او از لحاظ شخصیتی و فنی می‌تواند به فولاد کمک کند و استقبال خوبی

از این بازیکن شد. این اتفاقات در فوتبال حرفه‌ای می‌افتد. همه بازیکنان و مربیان باید انتظار این اتفاقات را داشته باشند.

و حیدر نه فقط برای پرسپولیس، برای فوتبال ملی و همه فوتبال‌دوستان ما از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است و همه او را از

لحاظ شخصیتی و فنی دوست دارند. امروز یک بازی معمولی در دوران حرفه‌ای امیری است که او باید روی آن تمرکز کند.

جدایی از پرسپولیس نباید روی کیفیت فنی و روحی امیری تأثیر بگذارد که می‌دانم این اتفاق می‌افتد. این مسأله می‌تواند

باعث افزایش انگیزه خودش شود و باید مدیریت خوبی داشته باشد. امیری می‌تواند کمک زیادی به فولاد کند.»سرمربی فولاد

درباره استفاده از سیستم کمک دارو ویدیویی می‌گوید: «همان‌طور که تاچ گفته بود، هدف از ورود VAR این بود که مشکلات

داوری را کم کند، نه اینکه به مشکلات اضافه کند. در نهایت به دور وسط باید تصمیم نهایی را بگیرد. در هفته‌های اول

شاهد اتفاقات عجیبی بودیم، اما خیلی مهم است مربیان و بازیکنان آرامش داشته باشند. نباید با وجود VAR، اتفاق عجیبی

در بازی‌ها بیفتد. مقابل ملوان از داوری حسن اکرمی لذت بردیم و حسن نکردیم که او تصمیم بدی می‌گیرد.

پایان دوران آشتگی

❖ **عرفان حمیدی – پرسپولیس در شرایطی بحرانی به فولادشهر رسید.** تیم اوسمار که پنج باخت ناباورانه در نیم فصل دوم داشته و در سه بازی پشت سر هم شکست خورده است.

پرسپولیس را برعهده داشت. مسابقه‌ای که هاشمیان تحت تأثیر دستیارانش تغییر سیستم داد و به پیروزی سختی رسید اما بعد از آن مسابقه با وجود دور افتخاری که همراه مدیرعامل باشگاه مقابل سکوفا زد از کار برکنار شد. حالا اوسمار در شرایطی مقابل ذوب‌آهن قرار خواهد گرفت که به نظر می‌رسد حتی اگر در این بازی هم شکستی را متحمل شود در رأس کار باقی خواهد ماند چرا که مدیران باشگاه پرسپولیس به شکل عجیبی از او حمایت می‌کنند. پرسپولیس البته قبل از این مسابقه دچار یک تنش درون‌تیمی هم شد و اعضای این تیم آب به آسیاب حاشیه‌ها ریختند. درگیری درون تیمی و بازیکنانی که به خاطر باخت‌های اخیر تحت فشار هستند و واکنش‌های عصبی از خود نشان می‌دهند ثابت کرد وضعیت درونی تیم پرسپولیس هم مثل فوتبالی که ارائه می‌دهد کاملاً آشفته و درهم ریخته است.

واقعیت اینکه اوسمار و کادرش و حتی بازیکنان بزرگ‌تر تیم نتوانستند در هفته‌های اخیر بحرانی که گرفتارش شدند را مدیریت کنند و تیمی که در پایان نیم فصل اول مدعی قهرمانی بود با باخت مقابل حریفان نه چندان قدرتمندی مثل ملوان، گل‌گهر و خیبر حالا موقعیت عجیبی در جدول پیدا کرده که حتی جایگاه پنجمی‌اش از نسوی چادرملو هم تهدید می‌شود. با وجود این، همه از جمله خود بازیکنان پرسپولیس می‌دانند که با یک پیروزی می‌توانند از دل این بحران بیرون بیایند و شرایط را بهبود بخشند کما اینکه یک بازی دیگر تا آخر سال خواهند داشت و در صورت پیروزی در آن مسابقه نیز به پنج بازی پایانی فصل امیدوار شده و همچنان می‌توانند منتظر لغزش رقبا بمانند. در غیر این صورت اما از دست‌ دادن امتیاز از سوی پرسپولیس می‌تواند میزان ناامیدی را بیشتر کرده و تکلیف را کاملاً روشن کند چرا که در این صورت اوسمار و تیمش باید از حلال‌خدا قهرمانی را بزنند.

ترکیب پرسپولیس دوباره مجهول و نامشخص

«اسپاگتی» رئال؛ کلید موفقیت سفیدها

دربی ایتالیا با تفکرات شرق اروپا

اولین رقابت بزرگ فصل سری آ بین تیم‌هایی خواهد بود که با تغییراتی گسترده در مدل بازی به نسبت ابتدای فصل گذشته، با به رقابتی می‌گذارند که شاید رقابتی‌ترین جدال بین تیم‌های رده اول فوتبال ایتالیا باشد؛ تقابل یوونتوس و اینتر که سال‌هاست به دلیل اهمیت بالای آن در شمال غرب سرزمین چکمه، به «دربی ایتالیا» مشهور شده و با وجود اینکه دو تیم از یک شهر نیستند، به عنوان یک دربی در بین فوتبال‌دوستان اروپایی شناخته می‌شود.

اختلافات بین اینتر و یووه، از دوران اوج این دو

تیم در دهه ۵۰ و ۶۰ آغاز شده؛ یوژه پس از بازی

حساس دو تیم در فصل ۱۹۶۱–۱۹۶۰. جایی که پس از ورود هواداران به زمین، سازمان لیگ ایتالیا رای به پیروزی اینتر داد اما فدراسیون فوتبال ایتالیا، تصمیم به تکرار بازی گرفت. پس از این رای بود که آنجلو موراتی مدیر مشهور اینتر به دلیل روابط نزدیک فدراسیون با خانواده آنیلی مالکین یووه، تصمیم گرفت در این مسابقه از تیم جوانان خود استفاده کند و در نهایت، یوونتوس در این مسابقه با نتیجه ۹ بر یک به یک برتری تاریخ رسید. رسوایی کالچوپولی و اهدافی قهرمانی یووه به اینتر نیز آتش اختلافات قدیمی را در سال ۲۰۰۶ شعله‌ور کرد و شاید خود هواداران اینتر نیز اعتقاد داشته باشند که مشکلاتشان با یوونتوس، بیشتر از مشکلات آنها با میلان است.

در سال‌های اخیر، بازیکنان مشترک زیادی بین این دو تیم رد و بدل شده‌اند و حتی سرمربیان دو باشگاه نیز سابقه بازی با مربیگری

برای تیم رقیب را داشته‌اند اما جدال‌های دو تیم، همچنان متأثر از دشمنی دیرینه بین دو باشگاه است.

امروز و برای نخستین‌بار از سال ۱۹۷۴، اینتر و یوونتوس در شرایطی به میزبانی ورزشگاه ایلتزه به مصاف هم می‌روند که روی هر دو نیمکت، هیچ سرمربی ایتالیایی‌ای دیده نمی‌شود. کریستین کپور، سرمربی جاه‌طلب رومانیایی با کسب سه امتیاز از دو بازی ابتدایی اولین دربی ایتالیا را روی نیمکت نراتزوری تجربه می‌کند و ایگور تودور پس از ابقا روی نیمکت بیانکونری، به دنبال تداوم نتایج قابل‌قبول خود در دو هفته ابتدایی است.با وجود آنکه بانوی پیر نتوانسته در یک سال اخیر به دستاورد ویژه‌ای دست پیدا کند، آمار دست بالاتر را به این تیم می‌دهد. یوونتوس در صورت بسته نگه داشتن دروازه خود در این مسابقه، برای نخستین بار در تاریخ خود موفق به ثبت گلین‌شیت در سه مسابقه ابتدایی فصل برای دو فصل متوالی خواهد شد. همچنین آنها در ۹ مسابقه از ۱۰ دیدار خانگی خود در سال ۲۰۲۵ به پیروزی رسیده‌اند و تنها رئال مادرید در این سال تقویمی آمار بهتری نسبت به یووه در این زمینه دارد. از سوی دیگر، اینتر در شش بازی اخیر سری آ مقابل یوونتوس تنها موفق به کسب یک پیروزی شده است.

باشگاه استقلال بار دیگر با یک چالش جدی حقوقی روبرو شده است؛ چالشی که این بار از سوی ریکاردو ساینتنو و کادر فنی او مطرح شده و می‌تواند در صورت بی‌توجهی، پرونده‌ای تازه در فدراسیون جهانی فوتبال ایجاد کند. طبق اعلام وکیل ساینتنو، مدیران استقلال تنها ۱۵ روز فرصت دارند مطالبات مالی این سرمربی و دستیارانش را تسویه کنند، در غیر این صورت شکایت رسمی به فدراسیون بین‌المللی فوتبال (فیفا) ارسال خواهد شد. ساینتنو که پس از پایان همکاری‌اش با استقلال ایران را ترک کرد، این بار رویکردی متفاوت نسبت به گذشته در پیش گرفته است. او پیش از خروج از کشور نیز به مدیران باشگاه هشدار داده بود که در موضوع مطالبات مالی هیچ‌گونه انعطافی نشان نخواهد داد. به نظر می‌رسد ناراحتی این مربی پرتغالی از نحوه قطع همکاری با او، نقش مهمی در تصمیم فعلی‌اش داشته

صاحب امتیاز: موسسه مطبوعاتی دانش پیام بامداد نوبن

مدیر مسئول: ابوالفضل حمیدی

چاپ: جام جم

آدرس: تهران، بلوار مرداران، خیابان البرز، البرزیکم، پلاک ۶

تلفن: ۰۲۱-۴۹۱۰۵۰۰۰

گستره توزیع : سراسری

شرکت توزیع : نشر گستر

سیمای مبهم ترانزیت از قلمرو ایران

مر ترضی اکبری – «سند ملی ترانزیت» در حالی ابلاغ شده که با توجه به شرایط اقتصادی خاص کشور، این بخش بیش از هر زمان دیگری می تواند نقطه‌ای قابل اتکا برای کسب در آمد پایدار باشد.

فاصله میان اهداف اعلام شده در سند و ظرفیتهای اجرایی موجود اقتصاد ایران، پرسش‌های جدی را دربارہ امکان تحقق این سند مطرح کرده است. الزامات مدیریتی، اصلاحات فرآیندی و پروژه‌های سنگین زیرساختی، بدون ارائه نقشه راه اولویت‌بندی‌شده و زمان‌بندی واقع‌بینانه، این تردید را پررنگ می‌کند که آیا سند ملی ترانزیت بیش از آنکه یک بسته راهبردی با قابلیت اجرایی باشد، صرفاً فرستی از انتظارات مطلوب است؟ سند ملی ترانزیت در راستای تحقق اهداف این بخش در چند سند بالادستی، از جمله سیاست‌های کلی نظام در حوزه حمل‌ونقل، سیاست‌های کلی برنامه آمایش سرزمین، توسعه دریا محور و برنامه هفتم پیشرفت تدوین شده است. مهم‌ترین و تنها شاخص کمی در نظر گرفته شده در این سند، حجم ترانزیت سالانه حداقل ۴۰ میلیون تن است که تاکنون حدود ۵۰ درصد از این هدف محقق شده است. ترانزیت یک فعالیت بین‌المللی در زمینه حمل‌ونقل محموله‌های تجاری و به معنای عبور کالا از یک یا چند کشور ثالث، در مسیر ارسال آن از کشور اول به کشور دوم است. برای عبور کالا از کشور سوم، باید به آن کشور عوارض گمرکی یا حق ترانزیت پرداخت شود. این امر سبب شده تا بسیاری از کشورها از ترانزیت کالا به عنوان یک منبع درآمد پایدار در اقتصاد خود بهره ببرند. با وجود موقعیت ممتاز ایران در میانه مبادی و مقاصد صادرات و واردات کالا، سهم ما از درآمدهای ترانزیتی منطقه، به مراتب کمتر از هدف‌گذاری‌های کمی است.

چالش‌های راهبردی

بنابر اهداف ذکر شده در این سند ملی، سهم ترانزیت از رشد اقتصادی باید افزایش یابد و این صنعت منجر به تولید درآمدهای پایدار شود. این هدف نه تنها داخل ایران، بلکه در ارتباط با کشورهای منطقه و نیز از تباطات فرامنطقه‌ای باید تحقق یابد. چشم‌انداز این سند نقش‌آفرینی تعیین‌کننده، موثر، تاب‌آور و روزافزون در ترانزیت و زنجیره ارزش منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای تعریف شده است. از سوی دیگر، راهبردهای در نظر گرفته در سند ملی ترانزیت به گونه‌ای تعریف شده که ترانزیت در زنجیره‌های ارزش، کریدورهای اقتصادی و تقویت ارتباطات منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای نقش محوری داشته باشد؛ مدیریت یکپارچه هوشمند ایجاد کند؛ به تکمیل و اتصال کریدورهای جاده‌ای، ریلی و مبادی ورودی و خروجی منجر شود و بهروروی آنها را افزایش دهد و در نهایت امکان توسعه سرمایه‌گذاری و استفاده حداکثری از ظرفیت بخش خصوصی را فراهم کند.

اما آیا این راهبردها قابل تحقق است؟ اگرچه از منظر نظری و احتمالاً فنی، امکان تحقق چنین راهبردهایی فراهم است، اما ناکلامی به شرایط اقتصادی و وضعیت متغیرهای غیرسیاسی کشور، تحقق کامل آن را با ابهاماتی روبه‌ومی کند. برای نمونه تقویت ارتباطات فرامنطقه‌ای با توجه به شرایط سخت تحریمی که بر کشور حاکم است، نیازمند برطرف کردن موانع ساختاری پیچیده‌ای است که این سند راهکاری برای آنها در نظر نگرفته است.

الزامات توسعه‌ای

به گزارش «دنیای اقتصاد»، در سند ملی ترانزیت، سه دسته الزامات شامل الزامات مدیریتی، فرآیندی و زیرساختی در نظر گرفته شده است. الزامات دوازده‌گانه مدیریتی این سند در زمینه‌های مختلف از جمله مدیریت یکپارچه تارنقای ظرفیتهای بین‌المللی، مشارکت بخش خصوصی و جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی است. نهاد موثر در راهبری و تنظیم‌گری مفاد سند نیز، وزارت راه و شهرسازی است که مسوولیت مدیریت منسجم و یکپارچه اجرای سند را برعهده دارد. شاید اولین نقد در مفاد سند مذکور با بتوان

اینفو گرافیک

چطور از آنفولانزا دور بمانیم؟

فرمانده اصول سوره صبح جدید بیماری آنفولانزا؛
به عنوان یکی از بیماری‌های شایع مورد توجه قرار می‌گیرد.

علائم

- احساس سرفه و خستگی
- آبریزش یا گرفتگی بینی
- درد عضلانی
- تب خفیف
- گلودرد
- سردرد

ویژگی‌های آنفولانزا

- طیف‌های متنوع و پرخطر
- سرایت بالایی انتشار
- ایجاد علقه تبی

راه‌های پیشگیری

- استفاده از ماسک‌های سه تاییه
- تزریق واکسن آنفولانزا
- ۲ تا ۳ بار در هفته
- شستن مداوم دست‌ها
- اجتناب از تماس اجتماعی از بیرون
- استفاده از ماسک‌های سه تاییه
- تزریق واکسن آنفولانزا
- ۲ تا ۳ بار در هفته

در آستانه فصل سرما موج جدیدی از آنفولانزا به‌عنوان یکی از بیماری‌های شایع مورد توجه قرار می‌گیرد. این بیماری خود را با علائمی همچون سرفه، عطسه، تب و احساس خستگی در بدن نشان می‌دهد. همچنین، آنفولانزا از طریق تنفس و تماس با فرد مبتلا به این بیماری، به فرد دیگر منتقل می‌شود.

● دلار ۹۲،۴۰۰

● یورو ۱۰۸،۸۲۰

● پوند ۱۲۵،۴۸۰

● درهم ۲۵،۵۵۰

● لیر ۲،۳۰۰

● سکه ۸۵،۴۵۰،۰۰۰

● سکه بهار آزادی ۷۶،۶۱۰،۰۰۰

● نیم سکه ۴۵،۲۰۰،۰۰۰

● ربع سکه ۲۶،۷۴۰،۰۰۰

● سکه گرمی ۱۴،۸۰۰،۰۰۰

● طلای ۱۸ عیار ۷،۵۹۰،۰۰۰

● طلای ۲۴ عیار ۱۰،۱۰۰،۰۰۰

یارانه ۲۵درصدی خرید کتاب برای همه ایرانیان

هدف از برپایی این طرح با اختصاص یارانه خرید کتاب به همه ایرانیان، توزیع عادلانه یارانه فرهنگی، ترویج کتاب‌خوانی و حمایت از کتابفروشی‌ها به‌عنوان آخرین حلقه زنجیره نشر

است.در این طرح که با همت معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و خانه کتاب و ادبیات ایران برگزار

می‌شود، برای هر ایرانی تا سقف یک‌میلیون تومان خرید، ۲۵ درصد یارانه کتاب در نظر گرفته شده است.

این یارانه هم به‌صورت حضوری در کتابفروشی‌های عضو

سند ملی ترانزیت شامل ۱۲ الزام زیرساختی است که موارد متعددی، از گذار از شیوه‌های سنتی تا بهره‌گیری از روش‌های نوین تأمین مالی و نوسازی ناوگان و تکمیل زیرساخت‌ها را در برمی‌گیرد. در این بخش، تأکید بر یکپارچه‌سازی داده‌ها و ارتقای شبکه ارتباطی در کنار نوسازی و توسعه ناوگان در مدهای مختلف حمل‌ونقلی بیش از همه مورد تأکید است.این سند بر ضرورت شتاب گرفتن تغییر شیوه‌های سنتی و توسعه و استقرار دولتی و بودجه‌های سنواتی و استفاده حداکثری از روش‌های نوین تأمین مالی، غیردولتی و سرمایه‌گذاری

داخلی و خارجی در توسعه زیرساخت‌های ترانزیتی کشور از دیگر الزامات زیرساختی سند است. همچنین این سند خواهان نوسازی ناوگان ریلی، هوایی، جاده‌ای و دریایی است و تأکید دارد که تبادل هوشمند داده‌ها باید با یکپارچه‌سازی سامانه‌های بین دستگاهی انجام شود.افزایش پایداری شبکه ارتباطی تبادل اطلاعات به ویژه در مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور، در اولویت قرار گرفتن تکمیل حلقه‌های مفقوده ترانزیت ریلی و جاده‌ای و توسعه، تجهیز و تکمیل بنادر بازرگانی به ویژه در مکران از دیگر الزامات زیرساختی برای شتاب گرفتن شبکه ترانزیت کشور است.ارتقای تجهیزات و امکانات در مبادی ورودی و خروجی مجاز کشور و توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل ترکیبی، کلنتریی و اسکله با کاربری‌های خاص نظیر رو، راه امکان تعامل سامانه‌های داخلی با سامانه‌های بین‌المللی و ایجاد سازوکاری که به تبادل داده در زمینه‌های مختلفی همچون ترانزیتی و حمل‌ونقلی و گمرکی منجر شود به شرط هماهنگی با دستگاه‌های حاکمیتی از دیگر الزامات زیرساختی سند است. سند بالادست ترانزیت، مهیا کردن شرایط خرید یا افزایش واگن‌های ترانزیتی تخصصی با امکان مسیر در خطوط ریلی کشورهای همسایه و مهیا کردن شرایط خرید کانتینرهای خالی مرجوعی را نیز در دستور کار قرار داده است.

در بخش هوایی نیز تکمیل و ارتقای زیرساخت‌های پذیرش پروازهای ترانزیتی اعم از مسیره‌ها، فرودگاه‌ها و مراکز لجستیک هوایی از الزامات زیرساختی این سند است. اما نوع تنظیم محتوا، جایگاه این سند را از یک پشتیبان بالادست برای تحقق اهداف در راستای توسعه ترانزیت، به مجموعه‌ای از کلی‌گویی‌ها دربارہ آنچه باید بشود، تقلیل می‌دهد. از طرفی حجم بالای الزامات زیرساختی که تحقق آنها نیازمند جذب میلیون‌ها دلار سرمایه در صنعت حمل‌ونقل است، مثل ساخت پروژه‌های متعدد زیربنایی ریلی، دریایی و جاده‌ای که در این سند به آنها اشاره شده است، در بازه پنج ساله تقریباً غیرممکن است.

طبق مفاد برنامه هفتم، قرار بود سند ملی ترانزیت شامل ابتکار عمل‌های چندجانبه منطقه‌ای و بین‌المللی و تعیین اولویت‌های توسعه کریدوری با هدف‌گذاری کمی ترانزیت حداقل ۴۰ میلیون تنی برای افق پنج‌ساله باشد؛ اما اکنون انبوهی از پروژه‌ها که در جدول این گزارش به آنها اشاره شده، فهرست شده است که احداث آنها در پنج سال با توجه به شرایط اقتصادی کشور نشأت گرفته از سادهانگاری است. گذشته از این موارد، چشم‌انداز پنج ساله حتی برای تحقق اهداف نرم‌افزاری که بوجه به مراتب کمتری می‌طلبید، باز هم خوش‌بینانه به نظر می‌رسد. برای نمونه طراحی بوند فرایند یکپارچه‌سازی و هوشمندسازی داده‌ها با توجه به تجربه ناخوشایند هوشمندسازی بنادر، محتمل است؛ موضوعی که می‌تواند هوشمندسازی دیگر فرایندهای مرتبط با حضور ایران در زنجیره ارزش جهانی را هم تحت‌تأثیر قرار دهد.

از رونمایی سامانه یکپارچه عملیات بندری در کشور بیش از یک سال می‌گذرد و تعداد بنداری که به این سامانه پیوسته‌اند، میهم است. بندر امام خمینی جزو دو بندر نخستنی است که به این سامانه اتصال پیدا کرده، اما با گذشت یک سال از پیوستن این بندر به سامانه یکپارچه، هنوز تا هوشمندسازی کامل فاصله دارد و نیازمند ارتقای سامانه‌های پلاک‌خوان هوشمند با قابلیت ثبت تخلفات سرعت و ورود غیر مجاز و ایجاد ارتباط یکپارچه با سامانه‌های گمرکی است. از دیگر مفاد زیرساختی این سند، تکلیفی است که در خصوص نوسازی ناوگان در تمام مدهای حمل‌ونقل بار مطرح شده است.

طبعاً این نوسازی با توجه به محدودیت‌های تجاری ناشی از تحریم امری زمان‌بر و سرمایه‌بر است. البته تحرکاتی برای تحقق این اهداف در وزارت راه و شهرسازی شکل گرفته و اخیراً تفاهنامه‌هایی برای نوسازی ناوگان باری ریلی منعقد شده است. در یکی از این تفاهنامه‌ها وعده سرمایه‌گذاری برای تأمین ۳۰۰ دستگاه قطار خودکشش دیزلی، ۵۰دستگاه لوکوموتیو و ۶۰۰ واگن باری مخزن‌دار داده شده؛ اما نباید فراموش کرد که تفاهنامه، حاوی الزامی تعهدآور نیست و مشخص نیست که چه زمانی به نتیجه برسد. سند ترانزیت، وزارت راه و شهرسازی را مسئول مدیریت و هماهنگی امور زیربنایی و فرآیندی بین تمام نهادها و دستگاه‌های مستقر در مبادی ورودی و خروجی کشور کرده است. تکلیف محول شده به این وزارت‌خانه در راستای اجرای بند(ب) ماده ۷۷ برنامه هفتم پیشرفت، ایجاد پنجره واحد خدمات یکپارچه ترانزیت با قابلیت تبادل داده با سامانه‌های بین‌المللی است تا فرایندها با دستگاه‌های مستقر در مبادی ورودی و خروجی کشور اعم از وزارت راه و شهرسازی، گمرک، وزارت کشور و مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی همگامسازی شود. این وزارت‌خانه همچنین موظف به ایجاد بسته‌های تشریفاتی با اولویت فعالان داخلی و نظارت بر اعمال تشریفاتی است و باید آزادی‌های هوایی را فراهم و مسیرهای هوایی رقابتی ایجاد کند.

تکالیف دیگر نهادها

سند ملی ترانزیت نقشی را برای نیروی انتظامی در حوزه کاهش زمان ترانزیت در نظر گرفته است. این نهاد نظامی موظف است کنترل و نظارت بر امور ترانزیت را با استفاده حداکثری از سکوی پایش و تجهیزات هوشمند و مکانیزه انجام دهد. بیمه مرکزی نیز مکلف به طراحی و استقرار نظام جامع بیمه‌های ترانزیتی است. وزارت امور خارجه نیز در راستای تقویت تعاملات با کشورهای مهم منطقه برای افزایش همکاری‌های ترانزیتی، توسعه محوره‌های ترانزیتی بین‌المللی مشترک و ایفای نقش فعال در مواجهه با سازمان‌های بین‌المللی همچون اوراسیا، اِکو، شانگهای و… را در دستور کار دارد. این وزارت‌خانه در انعقاد قراردادهای دو و چندجانبه نیز حضور دارد. این سند وزارت اقتصاد را نیز موظف کرده در تعامل با بانک مرکزی و وزارت امور خارجه تا پایان سال ۱۴۰۴ مشکلات زیرساخت‌های مالی و بانکی کشور را برای سهولت تبادلات مالی بین‌المللی بررسی کرده و راهکار ارائه دهند.صنعت تجهیزات مکانیزه برای تسریع فرآیند حمل یکسر محصولات ترانزیتی، جلمایی فعالیت‌های مختلف برای تسریع تردد، تکمیل حلقه‌های مفقوده ریلی در پس‌کرانه بنادر مشهد ریلی و ارتقای ترانزیتی، توسعه مراکز لجستیک و چندوجهی در پس‌کرانه بنادر بازرگانی، توسعه زیرساخت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری حمل‌ونقل کانتینرهای یخچالی، مدیریت و راهبری یکپارچه عملیات بندری، رفع موانع غیرتعرفه‌ای و توسعه فناوری‌های مرتبط با حمل‌ونقل ترکیبی از طریق احداث سکوی تخلیه، بارگیری محصولات فله و نصب دو دستگاه واگن برگردان و احداث خطوط فرعی برای افزایش ظرفیت بندر شهید رجایی و ارتقای ترانزیتی و سامانه‌های ارتباطی و ناوبری نظارتی فرودگاهی با اولویت فرودگاه‌های امام خمینی، مشهد، تبریز، شیراز و بندرعباس از دیگر راهبردهایی است که وزارت راه و شهرسازی و سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه آن باید برای تحقق هدف ۴۰میلیون ترانزیت تا اقی برنامه هفتم توسعه انجام دهند. وزارت راه و شهرسازی مکلف است

عکس نوشت

مکاتبت

کارتون

هفته اول لیگ برتر فوتبال بانوان ایران؛ فراایستیس کران – پالایش گاز ایلام

هفته سوم لیگ برتر فوتبال ایران؛ تراکتور – آلومینیوم

کارتون

طرح و هم به‌صورت غیر حضوری از طریق تارنمای اینترنتی

بازار کتاب به نشانی Bazarketab.ir قابل استفاده خواهد بود.این یارانه برای تمام ایرانیان قایل استفاده دارد و بر روی کدملی آنها شارژ خواهد شد؛ شایان ذکر است افرادی که تاکنون از یارانه‌های سالانه یا مناسبیتی خود استفاده کرده‌اند،

«شروین حاجی‌پور» با یازگزر شد

شروین حاجی‌پور، خواننده‌ای که اولین بار در برنامه عصر جدید روی صحنه رفت و با استقبال خوبی از سوی مخاطبان مواجه شد، به دنیای بازیگری پیوست.

حاجی‌پور به همراه پریناز ایزدیار نقش‌های اصلی فیلم «بن سای» به کارگردانی علی بهراد را بازی می‌کنند.

بهراد که پیش از این فیلم‌های «تصور» و «تهران کنارت» را ساخته، از هفته آینده سومین فیلم‌ش را به تهیه‌کنندگی رضا فتح‌الله کلید می‌زند.

.....

▼ معرفی نامزد اِی‌رانی جایزه «من می‌خوانم»

علی‌اصغر سیدآبادی از سوی شورای کتاب کودک به عنوان نامزد جایزه جهانی IREAD (من می‌خوانم) ۲۰۲۶ معرفی شد.

شورای کتاب کودک پس از اعلام فراخوان و طی مراحل داوری و بررسی در گروه جوایز ترویج برای بار دوم علی‌اصغر سیدآبادی» را برای دریافت جایزه IREAD (من می‌خوانم) معرفی کرد.

بنیاد «شنن زن» در چین و دفتر بین‌المللی کتاب برای نسل جوان (IBBY)، اخیراً جایزهای به نام IREAD (من می‌خوانم) را برای مورجان برجسته کتابخوانی بنیان نهاده‌اند که به منظور تشویق و ایجاد تمهد پایدار در قبال ترویج کتابخوانی و با امید ترویج کتابخوانی برای مردم کره زمین به فعالان این عرصه اهدا می‌شود. این جایزه مشوق افرادی است که حداقل سه سال، با ناواری و خلاقیت، در زمینه خواندن و شیوه‌های مختلف آن، با کودکان و نوجوانان فعالیت کرده باشند و فعالیتشان تداوم داشته باشد. نامزدهای این جایزه را در ایران شورای کتاب کودک- شاخه ملی دفتر بین‌المللی کتاب برای نسل جوان (IBBY) - تعیین و معرفی می‌کند. داوران گروه جوایز ترویج شورای کتاب کودک، علی‌اکبر بهار، جعفر تونزندهجانی، فاطمه چاپکار، رویا شهری، لیلیا کفکش‌زاده و ندا موحدی‌پور هستند.

.....

▼ ادبیات ترجمه کره جنوبی رکورد زد

گزارش تازه مؤسسه ترجمه ادبیات کره نشان می‌دهد که فروش خارجی کتابهای کره‌ای در سال ۲۰۲۴ با جهشی ۱۳۰ درصدی نسبت به سال قبل آن، به رکورد تاریخی ۱.۲ میلیون نسخه رسید. فروش ادبیات کره‌ای در بازارهای بین‌المللی در سال ۲۰۲۴ بیش از دوبرابر رشد مویج از علاقه‌مندی جهانی به آثار کره‌ای و کسب جایزه تاریخی نوبل توسط هان کانگ نقش کلیدی در این جهش داشت.

بر اساس داده‌های تازه منتشرشده توسط مؤسسه ترجمه‌ادبیات کره(LTIKorea)، کتاب‌هایی که با حمایت مالی این مؤسسه برای ترجمه و انتشار منتشر شده‌اند، در سال گذشته حدود ۱.۲ میلیون نسخه در خارج از کشور فروش داشته‌اند. این رقم نسبت به سال ۲۰۲۳ که ۵۲۰ هزار نسخه بود، رشدی بیش از ۱۳۰ درصد را نشان می‌دهد.

نتایج این بررسی همچنین حاکی از آن است که در فاصله سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۴، در مجموع ۹۴۲ عنوان کتاب در ۴۰ زبان مختلف به فروش رسیده و در مجموع ۳۶۸ میلیون نسخه فروخته‌اند؛ این عدد ۷۳ هزار نسخه بیشتر از دوره پنج‌ساله قبلی (۲۰۱۹ تا ۲۰۲۳) است.

سال ۲۰۲۴ از نظر تعداد عناوین منتشرشده و فروش کلی سالی استثنایی بود. میانگین فروش هر کتاب به رکورد ۱،۳۷۱ نسخه رسید و ۴۵ عنوان بیش از ۲۴ هزار نسخه و ۲۴ عنوان بیش از ۱۰ هزار نسخه‌فروختند.

در میان پر فروش‌ترین‌ها می‌توان به آثار زیر اشاره کرد:

(درس‌های یونانی) نوشته هان کانگ (ترجمه انگلیسی)

(خشکشویی خندان یون‌نام-دونگ) نوشته کیم جی-یون (ترجمه انگلیسی)

(گوله برقی) نوشته پارک سو-یونگ (انگلیسی)

(فروشگاه رؤیاهای دارگالت) نوشته لی می-یه (ترجمه فرانسوی)

فروشگاه مواد غذایی فرصت دوباره) نوشته کیم هو-یون (ترجمه آلمانی)

(دم باشکوه رویاه) نوشته سون وون-هیونگ (ترجمه روسی)

موفقیت هان کانگ و دریافت جایزه نوبل ادبی ۲۰۲۴، بنا بر اعلام مؤسسه ادبیات کره، نقطه عطفی در گسترش جهانی ادبیات کره‌ای بوده است. آثار این نویسنده که با حمایت این نهاد به ۲۸ زبان ترجمه و در ۷۷ نسخه منتشر شده‌اند، در سال گذشته به‌تنبه‌ای حدود ۳۱۰ هزار نسخه فروخ داشته‌اند.

علاقه‌مندی به آثار او تنها محدود به انتشارهای جدید نبوده؛ فروش بین‌المللی کتاب‌های منتشرشده پیش از ۲۰۲۳ نیز پنج‌برابر افزایش یافت و از حدود ۳۰ هزار نسخه در سال ۲۰۲۲ به ۱۵۰ هزار نسخه در سال ۲۰۲۴ رسید.

.....

▼ آغاز تولید انیمیشن سینمایی «بچه‌های جنگ»

با پویانمایی «بچه‌های جنگ»، جنگ تحمیلی ۱۲ روزه میان ایران و رژیم صهیونیستی در قالب فیلم سینمایی روایت می‌شود.

طبق گزارش رسیده، مجموعه مه‌وا، تولید اولین انیمیشن سینمایی با موضوع جنگ ۱۲ روزه تحمیلی رژیم صهیونیستی علیه ایران را با عنوان «بچه‌های جنگ» آغاز کرده است.

